

**Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro
Morgannwg
1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015**

**Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol
Cyngor Bro Morgannwg
2014 - 2014**

**Gallwch ofyn am y ddogfen hon mewn fformatau eraill.
Er enghraifft: ffont mawr; ar bapur lliw gwahanol.**

**Gallwch ofyn am y ddogfen hon mewn Cymraeg.
Mae fersiwn Gymraeg ar ein gwefan.**

**Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro
Morgannwg
1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015**

Cynnwys

<u>Cyflwyniad</u>	1
<u>Cefndir</u>	2
<u>Camau a gymerwyd er mwyn canfod a chasglu gwybodaeth berthnasol</u>	4
<u>Maes Gwasanaeth: Llyfrgelloedd</u>	7
<u>Maes Gwasanaeth: Budd-dal Tai a Gostyngiadau'r Dreth Gyngor</u>	11
<u>Maes Gwasanaeth: Gwasanaethau Cymdeithasol - Gwasanaethau Oedolion</u>	14
<u>Maes Gwasanaeth: Gwasanaethau Cymdeithasol - Gwasanaethau Plant a Phobl Ifanc</u>	17
<u>Maes Gwasanaeth: Gwasanaethau Datblygu (Diogelu'r Cyhoedd gynt)</u>	20
<u>Maes Gwasanaeth: Gwasanaeth Ieuentid</u>	23
<u>Maes Gwasanaeth: Tai</u>	25
<u>Maes Gwasanaeth: Cofrestru</u>	29
<u>Maes Gwasanaeth: Cwynion</u>	31
<u>Rhesymau dros beidio casglu gwybodaeth berthnasol</u>	33
<u>Datganiad ar effeithiolrwydd y camau a gymerwyd i gyflawni pob un o'n hamcanion cydraddoldeb</u>	33

**Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro
Morgannwg
1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015**

**Materion eraill sy'n berthnasol i'r ddyletswydd gyffredinol a
dyletswyddau penodol**

..... Error! Bookmark not defined.

<u>Ymgysylltu</u>	38
<u>Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb</u>	42
<u>Hyfforddiant</u>	43
<u>Ymgrych Cerdyn Coch i Hiliaeth</u>	40
<u>Race Equality First</u>	45
<u>Gwasanaeth Cyngori ar Wrth-wahaniaethu</u>	46
<u>Grŵp yr Enfys</u>	46
<u>Fforwm Riportio a System Riportio Sipsiwn a Theithwyr</u>	47
<u>Cynllun Dau Dic</u>	48
<u>Cyngor ar Awtistiaeth Oedolion</u>	50
<u>Prosiect Cyflogaeth Awtistiaeth</u>	51
<u>Fforwm Strategaeth 50+ Y Fro</u>	51
<u>Tai</u>	54
<u>Datblygu'r Celfyddydau</u>	55
<u>Gwasanaethau Hamdden</u>	56
<u>Gwerthuso Swyddi</u>	60
<u>Y Cynllun Gweithlu (2013 – 2017)</u>	61
<u>Gwybodaeth benodedig am gyflogaeth, yn cynnwys gwybodaeth am hyfforddiant a chyflog</u>	62
<u>Sut i gysylltu â ni</u>	66
<u>Atodiad 1</u>	67

**Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro
Morgannwg
1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015**

<u>Monitro Cydraddoldeb yn y Gwasanaethau a Ddarperir</u>	61
<u>Atodiad 2</u>	78
<u>Data a Dadansoddiad Monitro Cydraddoldeb 2013-2014</u>	78
<u>Atodiad 3</u>	81
<u>Ffurflen Monitro Cydraddoldeb - Cyflogaeth</u>	81
<u>Atodiad 4</u>	84
<u>Gwybodaeth am Gyflogaeth</u>	84
<u>Atodiad 5</u>	142
<u>Cynllun Gweithredu ar Gyflogaeth</u>	142

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn eich hysbysu am ein gwaith ar gydraddoldeb rhwng Ebrill 2014 a Mawrth 2015. Rydym yn gwneud hyn er mwyn cyflawni ein dyletswyddau o dan:

- Ddeddf Cydraddoldeb 2010;
- Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus (a elwir yn 'ddyletswydd gyffredinol'); a'r
- dyletswyddau penodol ar gyfer Cymru.

Rydym yn dweud wrthyh sut ydym wedi casglu gwybodaeth a'i defnyddio er mwyn:

- dileu gwahaniaethu anghyfreithlon;
- datblygu cyfleoedd cyfartal; a
- meithrin perthnasoedd da.

Rydym hefyd yn eich hysbysu am:

- y diweddaraf mewn perthynas â'n hamcanion cydraddoldeb;
- y bobl yr ydym yn eu cyflogi; a

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

- gwaith arall mewn perthynas â chydraddoldeb.

Cefndir

Rydym wedi disgrifio ein prif waith ar gydraddoldeb mewn Cynllun Cydraddoldeb Strategol.

http://www.valeofglamorgan.gov.uk/ên/our_council/equalities_strategic_equality_plan.aspx

Cytunwyd ar y cynllun hwn ym mis Mawrth 2012. Roedd yna nifer o bethau oedd angen i ni eu gwneud er mwyn datblygu ein cynllun. Rydym yn rhestru'r prif gamau isod.

- Bu i ni edrych ar faint o wybodaeth oedd gennym am y bobl sy'n defnyddio ein gwasanaethau. Roeddem yn arbennig o awyddus i wybod pa **grwpiau gwarchodedig** oedd yn defnyddio ein gwasanaethau.
- Bu i ni gyfarfod â sefydliadau lleol i weld a oedd yna feysydd y gallem weithio arnynt gyda'n gilydd.
- Bu i ni edrych ar gynlluniau eraill i weld a oeddent yn cynnwys camau oedd angen eu cynnwys yn y Cynllun Cydraddoldeb Strategol. Roedd y cynlluniau hyn yn cynnwys y Strategaeth Gymunedol, y Cynllun Corfforaethol a'r Cynllun Cydraddoldeb ac Amrywiaeth.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

- Bu i ni drefnu digwyddiadau er mwyn i ni allu cyfarfod â sefydliadau eraill sydd â diddordeb mewn anghenion grwpiau gwarchodedig. Bu i ni fynd i'w cyfarfodydd nhw os nad oeddent yn gallu dod i'n cyfarfodydd ni.
- Bu i ni ymgynghori â'r cyhoedd, staff ac undebau llafur.
- Bu i ni siarad â phobl ynglŷn â beth ddylai ein blaenoriaethau fod.

Bu i hyn ein helpu i benderfynu ar ein hamcanion cydraddoldeb. Mae'r rhain yn rhan bwysig o'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol.

Er mwyn sicrhau ein bod yn cyflawni'r amcanion cydraddoldeb, rydym yn cynnwys camau mewn cynlluniau gwasanaethau. Y cynlluniau yma sy'n arwain gwaith pob maes gwasanaeth (megis Tai, Gwasanaethau Gweledol a Chymdeithasol). Mae'n rhaid i bob gwasanaeth fonitro cynnydd yn erbyn y camau hyn. Maent yn adrodd ar hyn i'r rheolwyr a'r Cynghorwyr bob tri mis.

Arweinydd y Cyngor sy'n arwain ar faterion cydraddoldeb. Mae'r Cyfarwyddwyr yn arwain yn eu maes gwasanaeth eu hunain.

Rydym yn perthyn i rwydweithiau cydraddoldeb fel ein bod yn ymwybodol o'r materion a'r canllawiau diweddaraf. Er enghraifft, rydym yn perthyn i rwydweithiau Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol a'r Grŵp Cydraddoldeb (De Ddwyrain Cymru).

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Camau a gymerwyd er mwyn canfod a chasglu gwybodaeth berthnasol

Rydym wedi bod yn casglu gwybodaeth am bwy sy'n defnyddio ein gwasanaethau ers peth amser. Nid ydym bob amser wedi gwneud hyn yn yr un modd ar draws y Cyngor. Hefyd, nid ydym wedi casglu data ar bob grŵp gwarchodedig. Oherwydd hyn, bu i ni lunio ffurflen newydd a siarad â rheolwyr er mwyn egluro pwysigrwydd ei defnyddio.

Yn 2011, bu i ni edrych ar wybodaeth gan wasanaethau allweddol:

- llyfrgelloedd;
- tai;
- diogelu'r cyhoedd;
- budd-dal tai; a
- gwasanaethau cymdeithasol.

Yn 2012, bu i ni ychwanegu meysydd gwasanaeth newydd:

- cofrestru;
- treth gyngor; a
- gwasanaeth ieuenctid.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Yn 2013, bu i ni ddarparu mwy o fanylion am y wybodaeth a gasglwyd, yn arbennig am y gwasanaethau Datblygu. Rydym hefyd wedi cynnwys y dadansoddiad o gwynion cyntaf. Byddwn yn datblygu mwy ar hyn yn yr adroddiad nesaf.

Wrth i ni edrych ar y wybodaeth a gasglwyd, roeddem yn ystyried:

- y gymhariaeth rhwng data 2011, 2012 a 2013;
- y systemau a ddefnyddiwyd i gasglu'r data; ac
- adroddiadau sampl.

Roedd hyn yn ein helpu i ganfod bylchau yn y wybodaeth. Bu i ni siarad am y bylchau hyn gyda rheolwyr. Bu iddynt egluro pam eu bod yn meddwl y byddai'n anodd gofyn cwestiynau ychwanegol am nodweddion gwarchoddedig defnyddwyr gwasanaeth.

Roedd hyn yn golygu ein bod yn gallu egluro i'r rheolwyr pam fod angen iddynt gasglu'r wybodaeth. Bu i ni ddefnyddio canllawiau Stonewall i wneud hyn. Mae'r canllawiau yn Atodiad 1. Mae'r ffurflen a ddefnyddiwyd i gasglu gwybodaeth yn Atodiad 2.

Ar gyfer 2014-15, bu i ni ddefnyddio dull tebyg, ac rydym wedi cymharu gwybodaeth 2011, 2012, 2013 a 2014. Mae hyn i'w weld isod.

Mae'r tudalennau canlynol yn amlinellu sut y defnyddiwyd y wybodaeth er mwyn bodloni amcanion y ddyletswydd gyffredinol.

**Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg
1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015**

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Maes Gwasanaeth: Llyfrgelloedd

Nodweddion gwarchoddedig a gasglwyd			
2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 - 2015
Oedran Hil Anabledd Yr Iaith Gymraeg	Oedran Hil Anabledd Yr Iaith Gymraeg	Oedran Hil Anabledd Yr Iaith Gymraeg	Oedran Rhyw Hil Anabledd Yr Iaith Gymraeg

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Sut y casglwyd ac y defnyddiwyd y data

Ar 31 Mawrth bob blwyddyn, rydym yn cynhyrchu adroddiad o'n cronfa ddata. Mae hyn yn darparu cipolwg o'r gronfa ddata cwsmeriaid ar y diwrnod hwnnw. Mae data yn newid yn ddyddiol wrth i bobl ymuno, adnewyddu neu ganslo aelodaeth. Rydym yn rhoi'r data yn y system mewn amser real, felly mae'r diweddariadau'n digwydd yn syth.

Bob tair blynedd, rydym yn cynnal arolwg o'n defnyddwyr. Gelwir hwn yn Arolwg Defnyddwyr Llyfrgelloedd Cyhoeddus CIPFA. Mae oedolion, pobl ifanc a phlant yn rhan o'r arolwg. Rydym yn cynnwys pobl sy'n defnyddio'r llyfrgelloedd, yn ogystal ag aelodau'r llyfrgelloedd.

Cynhaliwyd yr arolwg diwethaf yn 2012. Bu i ni dderbyn ymatebion gan 2196 o oedolion sy'n defnyddio ein llyfrgelloedd. Bu i ni ofyn yr holl gwestiynau ynglŷn â chydraddoldeb yr ydym fel arfer yn eu gofyn pan fo rhywun yn cofrestru. Bu i ni ychwanegu cwestiwn am gyfeiriadedd rhywiol. Y bwriad oedd cynnal yr arolwg yn ystod hydref 2014. Bu i ni ohirio hyn tan hydref 2015 oherwydd ein bod wedi bod yn ymgynghori â phobl ynglŷn â dyfodol llyfrgelloedd. Bydd ein harolwg nesaf yn ymwneud â gwasanaeth llyfrgell i blant a bydd yn cael ei gynnal ym mis Chwefror 2016.

Rydym yn casglu'r data er mwyn cefnogi a datblygu gwasanaethau llyfrgelloedd. Dyma rai enghreifftiau o sut yr ydym yn ei ddefnyddio.

- Rydym yn rheoli polisïau a gwasanaethau sy'n gysylltiedig ag oedran. Er enghraifft, benthyca DVDs a gemau cyfrifiadurol sydd â chyfyngiad

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

oedran i bobl dros 12, 15 ac 18 oed.

- Rydym yn rheoli consesiynau, megis llyfrau siarad am ddim i bobl sydd â nam ar y golwg.
- Rydym yn asesu pa mor dda yr ydym yn darparu gwasanaethau i grwpiau penodol o bobl. Er enghraifft, bu i ni ymchwilio i sut i sefydlu'r gwasanaeth benthyca o'r cartref.
- Bu i ni ddefnyddio gwybodaeth i'n hysbysu am ba lyfrau sy'n cael eu dewis mewn ieithoedd eraill.
- Rydym yn defnyddio data am oedran er mwyn ein helpu i asesu gwasanaethau i blant yn arbennig.
- Rydym yn defnyddio data er mwyn ein helpu i dargedu siaradwyr Cymraeg.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Y sefyllfa bresennol

Rydym yn canolbwyntio ar gasglu data y gallwn ei ddefnyddio i gynllunio a datblygu gwasanaethau. Oedran, rhyw, anabledd ac iaith fu'r meysydd allweddol hyd yma.

Sylwadau

Mae'r gronfa ddata benthycwyr yn parhau i fod yn gymharol gyson o un flwyddyn i'r llall, ac nid oes yna dueddiadau arwyddocaol rhwng 2014 a 2015. Rydym yn canolbwyntio ar fonitro'r nodweddion gwarchoddedig sy'n berthnasol i'n gwasanaeth oherwydd mae'r system gofrestru yn eithaf maith.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Maes Gwasanaeth: Budd-dal Tai a Gostyngiadau'r Dreth Gyngor

Nodweddion gwarchoddedig a gasglwyd			
2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 - 2015
Oedran Rhyw Anabledd	Oedran Rhyw Anabledd	Oedran Rhyw Anabledd	Oedran Rhyw Anabledd
Sut y bu i ni gasglu a defnyddio'r data			
<p>Rydym yn casglu data er mwyn penderfynu ar hawl i dderbyn Budd-dal Tai a Gostyngiadau'r Dreth Gyngor. Mae oedran person yn effeithio ar yr hyn y mae ganddo hawl iddo. Os bydd rhywun yn derbyn rhai mathau o fudd-daliadau anabledd, gall hyn hefyd effeithio ar beth maent ganddynt hawl iddo.</p> <p>Rydym yn gallu edrych ar ddata oedran ar gyfer mathau o denantiaid, hynny yw, tenantiaid y cyngor, cymdeithasau tai neu breifat. Mae hyn yn ein galluogi i gynllunio ar gyfer effeithiau diwygiadau lles eraill. Efallai y bydd y rhain yn effeithio ar gyllideb Taliadau Tai yn ôl Disgresiwn.</p> <p>Rydym yn monitro achosion yn rheolaidd er mwyn chwilio am dueddiadau o ran pwy sy'n hawlio neu newid amgylchiadau. Rydym yn defnyddio'r wybodaeth hon er mwyn ein helpu i gynllunio ar gyfer Gostyngiadau'r Dreth Gyngor.</p> <p>Rydym yn gwneud hyn oherwydd nad oes yna Adran Budd-daliadau Gwaith a Phensiynau i wneud hynny ar ein rhan. Rydym yn monitro Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yn rheolaidd fel y gallwn gynllunio ein cyllidebau.</p>			

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Canfuwyd bod yna wahaniaeth bychan o 361 o achosion a bod mwy o bensiynwyr yn hawlio Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yn unig. Felly, petai'r arian gan Lywodraeth Gymru yn cael ei gwtogi, byddai hynny'n effeithio'n anghymesur ar denantiaid mewn oed pensiwn.

Mae 2275 (20%) o'r achosion yn gysylltiedig ag aelwydydd sy'n derbyn budd-dal anabledd. Bydd y data hwn yn ein helpu i ragdybio effeithiau gweithredu diwygiadau lles.

Rydym yn diweddararu'r data ar oedran ac anabledd cyn gynted ag y mae'n hysbys i ni. Mae hynny'n digwydd pan fyddwn yn derbyn cais neu pan fo rhywun yn dweud wrthym am newid yn eu hamgylchiadau. Y data ar 31 Mawrth 2015 a ddefnyddiwyd ar gyfer yr adroddiad hwn.

Y sefyllfa bresennol

Rydym yn casglu data o ffurflenni cais. Rydym yn storio hyn ar Academy. Mae hon yn system ar gyfer cadw data ar fudd-dal tai a gostyngiadau'r dreth gyngor.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Sylwadau

Rydym yn gofyn am lawer o wybodaeth a dogfennau pan fo pobl yn gwneud cais. Gall ychydig o hyn ymddangos yn ymwithiol ac o natur sensitif. Am y rheswm hwn, nid ydym yn bwriadu gofyn am wybodaeth am nodweddion gwarchoddedig eraill ar hyn o bryd.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Maes Gwasanaeth: Gwasanaethau Cymdeithasol - Gwasanaethau Oedolion

Nodweddion gwarchoddedig a gasglwyd			
2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 - 2015
Oedran	Oedran	Oedran	Oedran
Rhyw	Rhyw	Rhyw	Rhyw
Hil	Hil	Hil	Hil
Anabledd	Anabledd	Anabledd	Anabledd
Crefydd	Crefydd	Crefydd	Crefydd
Yr Iaith Gymraeg	Yr Iaith Gymraeg	Yr Iaith Gymraeg	Yr Iaith Gymraeg

Sut y bu i ni gasglu a defnyddio'r data

Fel arfer rydym yn casglu data gan bobl pan fyddant yn defnyddio gwasanaethau cymdeithasol y tro cyntaf. Mewn rhai achosion, byddwn yn gwneud hyn yn ddiweddarach yn ystod y broses asesu. Rydym yn diweddararu data pan fo angen i ni wneud hynny. Rydym yn casglu llawer o'r data, megis oedran, er mwyn ein cynorthwyo i ddarparu gwasanaethau. Rydym yn adrodd ar y data hwn yn yr adroddiadau blynyddol. Mae angen gwybodaeth arnom o gategoriâu eraill, megis iaith, er mwyn helpu'r broses asesu.

Rydym yn defnyddio'r wybodaeth hon er mwyn ein helpu i ddeall y galw am wasanaethau. Rydym hefyd yn ei defnyddio i gomisiynu gwasanaethau. Mae'n help i ni ddatblygu cynlluniau megis Strategaeth Pobl Hŷn a Strategaeth Anabledd Dysgu. Mae hyn yn ei dro yn effeithio ar y model o ddarparu

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

gwasanaethau.

Rydym wedi dadansoddi'r data sydd gennym ar oedran. Rydym wedi edrych yn benodol ar lefelau galw o fewn y grwpiau oedran. Mae'r gwaith yn mynd yn ei flaen. Rydym wedi cymharu ansawdd y data ar gyfer pob blwyddyn. Rydym yn monitro data ar oedran a chategori'r defnyddiwr gwasanaeth yn y broses o reoli achosion.

Y sefyllfa bresennol

Bu gwelliant mewn perthynas â chofnodi data ar genedligrwydd a nam ar y lleferydd, fodd bynnag, rydym yn bwriadu gwella'r broses o gasglu data ar y nodweddion eraill yr ydym yn eu monitro. Mae'r gwahaniaeth rhwng y rhywiau'n parhau i fod yn gyson â blynyddoedd blaenorol: 61% yn ferched a 39% yn ddynion.

Ar hyn o bryd nid ydym yn casglu data ar y nodweddion gwarchodedig canlynol:

- cyfeiriadedd rhywiol (buasem yn gallu casglu hyn yn y system bresennol);
- ailbennu rhywedd (ni allwn gasglu hyn yn y system bresennol); a
- beichiogrwydd (ni allwn gasglu hyn yn y system bresennol).

Nid oes cynlluniau i gasglu'r data hwn yn y dyfodol. Rydym yn ystyried y nodweddion hyn yn y broses o reoli achosion, pan fo hynny'n briodol.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Sylwadau

Buasem yn gallu gwella ansawdd peth o'r data. Nid ydym bob amser yn ei gofnodi nac yn ei ddiweddarau. Mae yna weithdrefnau ar gyfer gwirio ein bod yn cofnodi'r wybodaeth hon. Rydym yn gwirio hyn yn rheolaidd.

Cryfderau:

- Mae'r tîm yn monitro cofnodion yn rheolaidd.

Meysydd i'w gwella:

- Ansawdd y data.
- Cofnodi a diweddarau data.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Maes Gwasanaeth: Gwasanaethau Cymdeithasol - Gwasanaethau Plant a Phobl Ifanc

Nodweddion gwarchoddedig a gasglwyd			
2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 - 2015
Oed	Oed	Oed	Oed
Rhyw	Rhyw	Rhyw	Rhyw
Hil	Hil	Hil	Hil
Anabledd	Anabledd	Anabledd	Anabledd
Crefydd	Crefydd	Crefydd	Crefydd
Yr Iaith Gymraeg	Yr Iaith Gymraeg	Yr Iaith Gymraeg	Yr Iaith Gymraeg

Sut y bu i ni gasglu a defnyddio'r data

Fel arfer rydym yn casglu data gan bobl pan fyddant yn defnyddio gwasanaethau cymdeithasol am y tro cyntaf. Mewn rhai achosion, byddwn yn gwneud hyn yn ddiweddarach yn ystod y broses asesu. Rydym yn diweddarau data pan fo angen i ni wneud hynny. Rydym yn casglu llawer o'r data, megis oedran, er mwyn ein cynorthwyo i ddarparu gwasanaethau. Rydym yn adrodd ar y data hwn yn yr adroddiadau blynyddol. Mae angen gwybodaeth arnom o gategoriâu eraill, megis iaith, er mwyn helpu'r broses asesu.

Mae'n bwysig ein bod yn gwybod faint yw oed y person ifanc. Mae hyn yn ein helpu i recriwtio gofawyr maeth. Hefyd, mae'n ein helpu i gomisiynu gwasanaethau preswyl.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Bu gwelliant o ran cofnodi data ar ethnigrwydd. Fodd bynnag, rydym yn bwriadu ceisio gwella'r broses o gofnodi nodweddion eraill. Yn ystod 2014 - 2015 bu cynnydd o 1% mewn achosion o atgyfeirio bechgyn, a gostyngiad cyfatebol o 1% o ran genethod.

Ar hyn o bryd nid ydym yn casglu data ar yr holl nodweddion gwarchoddedig. Dyma rai o'r rhesymau pam.

- Cyfeiriadedd rhywiol - nid oes angen i ni wybod hyn wrth ystyried a yw person ifanc yn gymwys i dderbyn gwasanaethau.
- Ailbennu rhywedd - nid oes angen i ni wybod hyn wrth ystyried a yw person ifanc yn gymwys i dderbyn gwasanaethau.
- Beichiogrwydd - nid oes cynlluniau i gasglu data ar hyn ar hyn o bryd, er ein bod yn ei ystyried fel rhan o'r broses rheoli achos.

Sylwadau

Byddwn yn parhau i wella ansawdd y data yr ydym yn ei gofnodi. Byddwn yn sefydlu gweithdrefnau er mwyn monitro'r broses gofnodi.

**Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg
1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015**

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Maes Gwasanaeth: Gwasanaethau Datblygu (Diogelu'r Cyhoedd gynt)

Nodweddion gwarchoddedig a gasglwyd			
2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 - 2015
Oedran	Oedran	Oedran	Oedran
Rhyw	Rhyw	Rhyw	Rhyw
Hil	Hil	Hil	Hil
Anabledd	Anabledd	Anabledd	Anabledd
	Yr Iaith Gymraeg	Yr Iaith Gymraeg	Yr Iaith Gymraeg

Sut y bu i ni gasglu a defnyddio'r data

Mae Gwasanaethau Datblygu yn cynnwys ystod eang o feysydd gwasanaeth, yn cynnwys:

- diogelwch bwyd;
- warden cŵn;
- iechyd a diogelwch;
- trwyddedu;
- llygredd sŵn;
- rheoli plâu;

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

- rheoli llygredd;
- cynllunio;
- parciau gwledig;
- tai sector preifat; a
- safonau masnach.

Rydym yn cynnal arolwg o'n cwsmeriaid ym mis Mawrth bob blwyddyn er mwyn gweld pa mor fodlon ydynt â'n gwasanaethau. Ar ôl i ni gasglu'r data, byddwn yn edrych ar y sylwadau y mae pobl wedi eu gwneud. Bydd ein rheolwyr yn trafod yr adborth hwn ac yn clustnodi sut y gallwn wella ein gwasanaethau.

Y sefyllfa bresennol

Ar hyn o bryd, nid ydym yn holi am gyfeiriadedd rhywiol, crefydd, ailbennu rhywedd, beichiogrwydd neu famolaeth. Rydym yn anfon yr arolwg at gwsmeriaid ar ôl iddynt ddefnyddio'r gwasanaeth. Rydym yn teimlo efallai na fydd pobl eisiau rhoi adborth i ni os byddwn yn gofyn am y wybodaeth hon.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Sylwadau

Rydym wedi ymestyn ein harolwg cwsmeriaid er mwyn cynnwys ein parciau gwledig a gwasanaethau cynllunio. Oherwydd problemau meddalwedd, rydym wedi cael anawsterau wrth fonitro'r cynllun teithio pas bws consesiynol ar hyn o bryd.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Maes Gwasanaeth: Gwasanaeth Ieuenctid.

Nodweddion gwarchoddedig a gasglwyd			
2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 - 2015
Oedran	Oedran	Oedran	Oedran
Rhyw	Rhyw	Rhyw	Rhyw
Hil	Hil	Hil	Hil
Anabledd	Anabledd	Anabledd	Anabledd
Yr Iaith Gymraeg	Yr Iaith Gymraeg	Yr Iaith Gymraeg	Yr Iaith Gymraeg

Sut y bu i ni gasglu a defnyddio'r data

Bu i ni gasglu data ar bob aelod newydd wrth iddynt ymuno â'r Gwasanaeth Ieuenctid. Rydym yn ei ddefnyddio i fonitro beth yr ydym yn ei wneud ac i wella gwasanaethau.

Dyma rai enghreifftiau o'r gwasanaethau yr ydym yn eu darparu.

- Mae gennym wasanaethau arbennig ar gyfer pobl ifanc sydd ag anableddau.
- Rydym yn cynnal gweithgareddau clybiau ieuenctid ar gyfer siaradwyr Cymraeg.
- Rydym yn cynnig hyfforddiant gwaith i bobl ifanc sy'n siarad Cymraeg.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

- Rydym yn cynnig cyfleoedd i wirfoddoli i bobl ifanc sy'n siarad Cymraeg.

Y sefyllfa bresennol

Mae'r data yn rhoi peth gwybodaeth i ni am y bobl ifanc sy'n defnyddio ein gwasanaethau.

- Bu cynnydd bychan yn nifer yr aelodau (o 21% y llynedd i 23%) sydd â pheth gwybodaeth o'r Gymraeg neu'n sy'n siaradwyr Cymraeg rhugl.
- Bu gostyngiad bychan yn nifer yr aelodau gwrywaidd o 56% y llynedd i 54% gyda chynnydd cyfatebol yn niferoedd yr aelodau benywaidd o 44% i 46%.
- Nid yw'r data ar ethnigrwydd ac anabledd wedi cael ei gofnodi'n gywir ar gyfer y cyfnod hwn, ac felly ni allwn ddarparu cymhariaeth gywir.
- Mae'r rhan fwyaf rhwng 15 a 19 oed.

Sylwadau

Byddwn yn sicrhau bod data yn cael ei gasglu yn briodol yn y dyfodol yn dilyn yr anawsterau a gafwyd eleni.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Maes Gwasanaeth: Tai

Nodweddion gwarchoddedig a gasglwyd			
2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 - 2015
Oedran	Oedran	Oedran	Oedran
Rhyw	Rhyw	Rhyw	Rhyw
Hil	Hil	Hil	Hil
Anabledd	Anabledd	Anabledd	Anabledd
Cyfeiriadedd	Cyfeiriadedd	Cyfeiriadedd	Cyfeiriadedd
Rhywiol	Rhywiol	Rhywiol	Rhywiol
Crefydd neu Gred	Crefydd neu Gred	Crefydd neu Gred	Crefydd neu Gred
Ailbennu rhywedd	Ailbennu rhywedd	Ailbennu rhywedd	Ailbennu rhywedd
Beichiogrwydd a	Beichiogrwydd a	Beichiogrwydd a	Beichiogrwydd a
Mamolaeth	Mamolaeth	Mamolaeth	Mamolaeth
Yr Iaith Gymraeg	Yr Iaith Gymraeg	Yr Iaith Gymraeg	Yr Iaith Gymraeg

Sut y bu i ni gasglu a defnyddio'r data

Rydym yn casglu data yn y meysydd canlynol:

- Ceisiadau Homes4U
- Rheoli Tai

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

- Digartrefedd
- Cefnogi Pobl

Rydym yn defnyddio'r wybodaeth yr ydym yn ei chasglu ar Gefnogi Pobl er mwyn hysbysu'r Cynllun Comisiynu Lleol. Mae'r cynllun hwn yn rhan o'r cylch comisiynu a chaffael.

Bob blwyddyn, rydym yn cyflwyno Cynllun Comisiynu Lleol a Rhanbarthol. Mae hyn yn argymhell beth ddylem ei gomisiynu yn ystod y flwyddyn ariannol ganlynol. Rydym yn cynllunio beth sydd angen i ni ei wario arno a sut fyddwn yn rheoli hynny.

Mae'n bwysig ein bod yn gwneud penderfyniadau da ynglŷn â'r gwasanaethau yr ydym yn eu comisiynu a'u prynu. Mae hyn yn ein galluogi i ddarparu gwasanaethau o ansawdd da sy'n bodloni anghenion ein defnyddwyr gwasanaethau. Hefyd mae'n ein helpu i ddarparu'r gwerth gorau am arian cyhoeddus.

Mae'n rhaid i ni wneud penderfyniadau yn y broses gynllunio ar gyfer Cefnogi Pobl. Rydym yn gwneud y penderfyniadau hyn drwy ddadansoddi'r wybodaeth sydd gennym. Rydym yn meddwl am sut mae pobl yn defnyddio ein gwasanaethau a beth sydd ei angen arnynt. Rydym hefyd yn meddwl am y dulliau mwyaf priodol o gaffael a darparu gwasanaethau yn yr ardal leol.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Mae'n bwysig ein bod yn gwneud penderfyniadau da ynglŷn â'r gwasanaethau yr ydym yn eu comisiynu a'u prynu. Mae hyn yn ein galluogi i ddarparu gwasanaethau o ansawdd da sy'n bodloni anghenion ein defnyddwyr gwasanaethau. Hefyd mae'n ein helpu i ddarparu'r gwerth gorau am arian cyhoeddus.

Mae'n rhaid i ni wneud penderfyniadau yn y broses gynllunio ar gyfer Cefnogi Pobl. Rydym yn gwneud y penderfyniadau hyn drwy ddadansoddi'r wybodaeth sydd gennym. Rydym yn meddwl am sut mae pobl yn defnyddio ein gwasanaethau a beth sydd ei angen arnynt. Rydym hefyd yn meddwl am y dulliau mwyaf priodol o gaffael a darparu gwasanaethau yn yr ardal leol.

Y sefyllfa bresennol

Rydym yn holi ein defnyddwyr gwasanaeth am holl nodweddion gwarchoddedig ein defnyddwyr gwasanaeth. Bydd y Ddeddf Tai newydd fydd yn cael ei chyflwyno ym mis Ebrill 2016 yn golygu y byddwn yn rhoi mwy o bwyslais ar atal digartrefedd.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Sylwadau

Bydd gennym ffurflen ar-lein newydd ar gyfer ceisiadau Homes4U. Bydd hyn yn helpu defnyddwyr gwasanaeth sy'n dymuno gwneud cais am gartref.

Byddwn yn sicrhau bod y wybodaeth ar ein systemau yn gywir, a'n bod yn defnyddio'r data hwn er mwyn gwella gwasanaethau.

Nid ydym yn dadansoddi'r holl ddata ar roi cymorth i bobl. Nid ydym yn cynnwys pobl sydd angen neu sy'n derbyn gwasanaeth cymorth mewn perthynas â llety. Mae'n rhaid i'r darparwr gwasanaeth wneud y dadansoddiad hwn. Rydym yn gofyn iddynt wneud hyn fel rhan o'r ddarpariaeth yn ein contract gyda hwy .

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Maes Gwasanaeth: Cofrestru

Nodweddion gwarchoddedig a gasglwyd			
2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 - 2015
Dim gwybodaeth	Oedran Rhyw Hil Crefydd Anabledd Beichiogrwydd a mamolaeth Yr Iaith Gymraeg	Oedran Rhyw Hil: Grŵp ethnig Hil: hunaniaeth genedlaethol Anabledd Cyfeiriadedd Rhywiol Crefydd a chred Beichiogrwydd a mamolaeth Yr Iaith Gymraeg	Oedran Rhyw Hil: Grŵp ethnig Hil: hunaniaeth genedlaethol Anabledd Cyfeiriadedd Rhywiol Crefydd a chred Ailbennu rhywedd Beichiogrwydd a mamolaeth Yr Iaith Gymraeg

Sut y bu i ni gasglu a defnyddio'r data

Mae pobl yn cofrestru priodasau, partneriaethau sifil, genedigaethau, marwolaethau, dinasyddiaeth a thystysgrifau hanesyddol gyda ni. Rhwng 1 Hydref 2014 a 31 Mawrth 2015 bu i ni gynnal arolwg o fodlonrwydd cwsmeriaid. Fel rhan o hyn, bu i ni holi pobl am eu nodweddion gwarchoddedig.

Y sefyllfa bresennol

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Oherwydd problemau gydag adnoddau, nid ydym wedi dadansoddi lefelau bodlonrwydd cwsmeriaid yn ôl nodweddion gwarchoddedig. Fodd bynnag, rydym wedi nodi y bu cynnydd yng nghanran y ffurflenni a ddychwelwyd. Yn 2013 -2014, bu i bobl ddychwelyd 19% o'r ffurflenni a anfonwyd. Yn 2014 - 2015 , bu i bobl ddychwelyd ychydig mwy na 27% o'r ffurflenni a anfonwyd.

Sylwadau

Yn y dyfodol, byddwn yn canolbwyntio ar y data ar briodasau a phartneriaethau sifil. Dyma feysydd ble gall pobl wneud dewisiadau. Bydd hyn yn ein helpu i ganfod a yw pobl o bob rhan o'r gymuned yn defnyddio'r gwasanaeth. Byddwn yn gwneud hyn drwy gymharu ein data â data lleol a chenedlaethol.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Maes Gwasanaeth: Cwynion

Nodweddion gwarchoddedig a gasglwyd			
2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 - 2015
Ddim yn berthnasol	Oedran Rhyw Hil: Grŵp ethnig Hil: hunaniaeth genedlaethol Anabledd Cyfeiriadedd Rhywiol Crefydd neu gred Ailbennu rhywedd Beichiogrwydd / mamolaeth Yr Iaith Gymraeg (o 1 Ionawr 2013)	Oedran Rhyw Hil: Grŵp ethnig Hil: hunaniaeth genedlaethol Anabledd Cyfeiriadedd Rhywiol Crefydd neu gred Ailbennu rhywedd Beichiogrwydd / mamolaeth Yr Iaith Gymraeg (i 31 Rhagfyr 2013)	Ni chasglwyd gwybodaeth

Sut y bu i ni gasglu a defnyddio'r data

Ni chasglwyd gwybodaeth.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Y sefyllfa bresennol

Ni chasglwyd gwybodaeth.

Sylwadau

Bu oedi o ran casglu gwybodaeth am fonitro cydraddoldeb mewn perthynas â chwynion oherwydd problemau gydag adnoddau a newidiadau i amserlenni arolygon cwsmeriaid. Byddwn yn casglu'r wybodaeth hon ac yn ei dadansoddi rhwng Ionawr a Mawrth 2016.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Rhesymau dros beidio casglu gwybodaeth berthnasol

Mae rhai o'r rhesymau dros beidio casglu gwybodaeth yn cynnwys:

- staff yn gofyn i ddefnyddwyr am wybodaeth bersonol wyneb yn wyneb;
- defnyddwyr ddim eisiau llenwi ffurflen arall yn ychwanegol at ffurflen gais faith;
- pryderon nad yw arolygon cyfyngedig yn adlewyrchu darlun cywir.

Rydym yn annog rheolwyr i egluro pa mor bwysig yw'r wybodaeth hon. Gellir ei defnyddio i helpu i wella gwasanaethau.

Datganiad ar effeithiolrwydd y camau a gymerwyd i gyflawni pob un o'n hamcanion cydraddoldeb

Dyma amlinelliad byr o sut y bu i ni ddatblygu ein hamcanion. Gallwch weld manylion llawn am hyn yn ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol.

- Bu i ni ddefnyddio ymchwil cenedlaethol er mwyn ein helpu i ddeall y materion. Er enghraifft, bu i ni edrych ar adroddiadau 'Pa Mor Deg yw Cymru' a 'Mwy nag Ystadegyn Arall'. Bu i'r Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol gynhyrchu'r adroddiadau hyn.
- Bu i ni edrych a oedd gennym unrhyw wybodaeth yn y Cyngor allai ddweud mwy wrthym.
- Bu i ni siarad â grwpiau sy'n gwybod am fuddiannau grwpiau gwarchoddedig.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

- Bu i ni ymgynghori â'n staff ein hunain a'r cyhoedd.
- Bu i ni gytuno ar yr amcanion cydraddoldeb y buasem yn gweithio arnynt yn ystod y 4 blynedd nesaf.

Yn dilyn hyn, bu i ni gytuno ar ein hamcanion cydraddoldeb. Dyma grynodedb ohonynt.

- Rydym eisiau gwella sut ydym yn casglu ac yn defnyddio gwybodaeth am gydraddoldeb. Bydd hyn yn ein helpu i fonitro pwy sydd a phwy sydd ddim yn defnyddio ein gwasanaethau. Byddwn yn gallu gweld a fydd angen i ni wneud unrhyw welliannau.
- Rydym eisiau ysgrifennu dogfennau mewn iaith glir fel eu bod yn hawdd i'w darllen a'u deall.
- Rydym eisiau cynnwys pobl o grwpiau gwarchodedig wrth ddatblygu, adolygu neu newid gwasanaethau.
- Rydym eisiau codi ymwybyddiaeth o ddeddfwriaeth cydraddoldeb ac anghenion grwpiau gwarchodedig.
- Rydym eisiau annog mwy o bobl i riportio aflonyddu a gwahaniaethu drwy ddefnyddio'r llinell gymorth troseddau casineb.
- Rydym eisiau annog gwell defnydd o'r gwasanaethau cymorth o ran am-drin domestig.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

- Rydym eisiau datblygu cynllun gweithredu er mwyn mynd i'r afael â'r bwlch rhwng cyflogau'r rhywiau.

Rydym yn dangos ein cynnydd yn y tabl isod.

Crynodeb o Gynnydd Amcanion Cydraddoldeb	
Amcanion y Cyngor	Cynnydd
Casglu data a monitro mynediad i wasanaethau	<ul style="list-style-type: none"> • Datblygwyd ffurflen i gasglu data. Seiliwyd y ffurflen ar yr un a ddatblygwyd gan Lywodraeth Cymru. • Cynhaliwyd arolwg o staff yn ystod haf 2013 (arolwg ar gyfrifiadur a ffurflenni papur). • Rydym wedi gweithio â nifer o wasanaethau er mwyn casglu gwybodaeth ar ddefnyddwyr gwasanaeth. Bu i ni gychwyn gyda llyfrgelloedd, tai, diogelu'r cyhoedd, budd-dal tai a gwasanaethau cymdeithasol. Bu i ni ychwanegu'r gwasanaeth ieuentid, y dreth gyngor, y gwasanaeth cofrestru, gwasanaethau datblygu a chwynion. • Rydym wedi darparu hyfforddiant ar ddadansoddi data er mwyn helpu gwasanaethau i ddeall a defnyddio'r wybodaeth yn well.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

<p>Gwella mynediad i ddogfennau cyhoeddus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Adolygwyd y canllawiau sydd gennym. Edrychwyd ar ffyrdd o wella hynny. • Cynhaliwyd ymchwil i weld beth ddylid ei gynnwys yn y canllawiau. • Defnyddiwyd hyn i ddiweddarau ein canllawiau.
<p>Codi ymwybyddiaeth o gyfrifoldebau mewn perthynas â chydaddoldeb ac anghenion grwpiau gwarchoddedig.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cynhaliwyd arolwg o'n hanghenion hyfforddiant. • Cynlluniwyd beth oedd angen ei wneud i fodloni'r anghenion hynny. • Trefnwyd sesiynau hyfforddi byr ac e-ddysgu. • Cynhaliwyd sesiynau hyfforddi yn y manau mae'r timau yn gweithio ynddynt os nad oeddynt yn gallu mynychu sesiynau canolog. • Trefnwyd hyfforddiant ar anghenion grwpiau gwarchoddedig penodol. Mae enghreifftiau yn cynnwys sesiynau ymwybyddiaeth ar anghenion pobl lesbiaidd, hoyw a deurywiol, pobl drawsrywiol a hyfforddiant ar ymwybyddiaeth o fod yn fyddar. • Rydym yn parhau i ddarparu gweithdai Cerdyn Coch i Hiliaeth mewn ysgolion a chlybiau

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

	<p>ieuenctid. Mae hyn yn helpu plant a phobl ifanc ddeall pam ei bod yn bwysig trin pobl â pharch, yn arbennig mewn perthynas â hil.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rydym yn cefnogi'r gystadleuaeth calendr ysgolion flynyddol gyda Race Equality First. Mae hyn hefyd yn helpu i godi ymwybyddiaeth o hil a chydraddoldeb. • Rydym yn defnyddio hysbysfwrdd yn nerbynfa'r swyddfeydd dinesig a chyfryngau cymdeithasol er mwyn codi ymwybyddiaeth y cyhoedd o anghenion grwpiau gwarchoddedig.
<p>Cynnwys gwahanol grwpiau o bobl wrth ddatblygu, adolygu neu newid polisi neu wasanaethau.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rydym wedi cynhyrchu canllawiau newydd ar sut i ymgysylltu. • Rydym yn ymgysylltu â phobl er mwyn ein helpu i ddeall effaith ein gwaith.
<p>Annog mwy o riportio achosion o aflonyddu a gwahaniaethu (troseddau casineb)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Adolygwyd ein systemau ar gyfer riportio troseddau casineb. Rydym wedi gweithio gyda staff Cydlyniant Cymunedol Bro Ddiogelach a'n canolfan gysylltu er mwyn ein helpu i wneud hyn. • Cynhaliwyd hyfforddiant ar droseddau casineb.
<p>Codi ymwybyddiaeth a</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae gennym berthynas dda ag Atal y Fro.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

<p>hyder o ran defnyddio gwasanaethau cymorth o ran cam-drin domestig.</p>	<p>Dyma'r unig wasanaeth cam-drin domestig ym Mro Morgannwg.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rydym yn rhoi gwybod i bobl am y gwasanaeth hwn pan fyddwn allan yn y gymuned. Rydym yn rhoi gwybod iddynt i ble y gallant fynd i gael help. • Rydym yn cynhyrchu ac yn dosbarthu posteri ar gam-drin domestig. • Mae gennym bolisi cam-drin domestig yn y gweithle. Mae rheolwyr wedi cael hyfforddiant ar y polisi hwn.
<p>Datblygu cynllun gweithredu er mwyn lleihau'r bwlch rhwng cyflogau'r rhywiau.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sefydlwyd cynllun gwerthuso swyddi. • Gosodwyd camau yn y cynllun gweithlu er mwyn ein helpu i leihau'r bwlch rhwng cyflogau. • Rydym wedi cytuno ag undebau llafur i edrych ar y mater hwn yn fanylach.

Materion eraill sy'n berthnasol i'r ddyletswydd gyffredinol a dyletswyddau penodol

Ymgysylltu

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Mae gennym Dîm Cyfathrebu. Mae'r tîm yma yn ein helpu i hysbysu pobl am ein gwaith a chanfod beth yw eu safbwyntiau ynglŷn â sut mae'n effeithio arnynt. Rydym yn gwneud hyn mewn nifer o ffyrdd.

- **Digwyddiadau**

Rydym yn sicrhau y gall pobl gymryd rhan mewn digwyddiadau ymgysylltu. Rydym yn argraffu arolygon mewn fformat sy'n hawdd ei ddarllen. Mae hyn yn cynnwys meintiau ffont mwy. Rydym yn dweud wrth bobl y gallant ofyn am ddogfennau mewn ieithoedd a fformatau eraill. Rydym yn cyhoeddi ein harolygon ar-lein gyda dolen i fersiwn testun plaen.

- **Pwy sy'n cael eu cynnwys**

Rydym yn ceisio targedu'r trigolion y mae ein gwaith yn effeithio fwyaf arnynt. Rydym yn cynnwys pobl o grwpiau gwarchodedig. Eleni rydym wedi gweithio gyda mwy o grwpiau gwarchodedig nag erioed o'r blaen. Mae hyn yn cynnwys pobl ifanc, pobl ag anableddau a phobl o'r gymuned drawsrywiol.

- **Sefydliadau eraill**

Rydym wedi sefydlu panel dinasyddion Bwrdd Gwasanaethau Lleol a rennir (Arolwg Barn y Fro). Mae hyn yn ein helpu i gydlynu ein gwaith

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

ymgyngori gyda'n partneriaid. Mae gennym restr o sefydliadau eraill yr ydym yn eu gwahodd i rannu eu safbwyntiau gyda ni ynglŷn â safbwyntiau newydd neu safbwyntiau a ddiweddarwyd. Rydym yn gwneud hyn fel ein bod yn deall mwy am bwy sy'n defnyddio ein gwasanaethau.

- **Grwpiau mewnol**

Mae yna nifer fechan o grwpiau o ddefnyddwyr gwasanaeth. Er enghraifft, mae yna grŵp defnyddwyr chwaraeon anabl. Mae yna hefyd grŵp pobl hŷn yr ydym yn ymgynghori â hwy yn rheolaidd. Rydym yn ymgynghori â'r grwpiau yma pan fo'n briodol. Mae'r Cabinet leuenctid wedi cymryd mwy o ran yn ein gwaith eleni. Bu iddynt gynnal eu prosiect ymgysylltu eu hunain ar Drafnidiaeth Ysgol. Bu iddynt hefyd roi adborth i ni ar feysydd eraill.

- **Egwyddorion gweithgaredd ymgysylltu**

Yn 2012, bu i ni gytuno i ddefnyddio 'Egwyddorion Cenedlaethol ar gyfer Ymgysylltu â'r Cyhoedd yng Nghymru'. Rydym yn ceisio sicrhau bod unrhyw waith a wneir gan y Cyngor yn unol â'r egwyddorion hyn. Mae yna ganllawiau i reolwyr eu dilyn pan fyddant yn ymgysylltu â phobl yn y gymuned.

- **Ymgysylltu diweddar**

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Rydym wedi ymgynghori â nifer o drigolion ifanc a hŷn ar brosiectau diweddar. Mae'r rhan fwyaf o'u hadborth wedi bob yn bositif. Yn 2013, rydym wedi gofyn i fwy o grwpiau gwarchodedig nag o'r blaen am adborth ar ein gwaith. Rydym yn falch bod yna welliant o ran nifer y grwpiau gwarchodedig yr ydym yn eu cynnwys. Mae hyn wedi parhau yn 2014-15. Rydym wedi gweithio gyda'r un grwpiau eto. Rydym hefyd wedi cysylltu â grwpiau newydd.

- **Meysydd i'w gwella**

Buasem yn dymuno cynnwys ystod hyd yn oed ehangach o grwpiau gwarchodedig yn ein gwaith er enghraifft, sipsiwn a theithwyr. Hyd yma nid ydym wedi llwyddo i ymgysylltu â'r grŵp penodol hwn. Buasem hefyd yn hoffi rhoi cynnig ar ffyrdd newydd o ymgysylltu â phobl, er enghraifft, defnyddio platfformau digidol.

- **Beth ydym yn ei wneud i wella**

Rydym yn defnyddio nifer o wahanol fathau o fformatau a dulliau o ymgysylltu â phobl. Rydym yn ceisio cadw mewn cysylltiad â phobl yr ydym wedi gweithio â hwy. Rydym yn anfon diweddariadau rheolaidd am ein gwaith ar ffurf cylchlythyr. Rydym hefyd yn mynychu cyfarfodydd rheolaidd gyda grwpiau gwarchodedig er mwyn eu hysbysu. Rydym eisiau i bobl weld sut yr ydym wedi gwranddo ar eu hadborth. Rydym yn gobeithio y bydd hyn yn eu hannog i barhau i weithio gyda ni.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Rydym wedi sefydlu system ar gyfer asesu effaith ein gwaith ar grwpiau gwarchoddedig ers nifer o flynyddoedd. Rydym yn adolygu a gwella hyn o dro i dro. Rydym yn cyhoeddi canlyniadau ein hasesiadau ar ein gwefan.

Rydym yn parhau i roi cymorth i reolwyr feddwl am eu gwaith yn y modd yma. Rydym yn darparu hyfforddiant ar sut i gynnal asesiadau. Mae yna fodiwl e-ddysgu ar gael er mwyn i bobl ddysgu sut i wneud hynny ar-lein. Rydym yn gofyn iddynt ddangos eu syniadau mewn cofnod ffurfiol y gallwn ei gyhoeddi.

Yn ystod y blynyddoedd diwethaf, bu'n bwysig i ni feddwl am sut all cwtogi cyllidebau effeithio ar ein gwasanaethau. Wrth i ni baratoi cyllidebau, rydym yn meddwl am sut allai newidiadau effeithio ar grwpiau gwarchoddedig. Rydym hefyd yn meddwl am sut allwn leihau'r effeithiau niweidiol arnynt. Ar ein gwefan rydym yn cyhoeddi'r asesiad o sut mae'r gyllideb yn effeithio ar grwpiau gwarchoddedig.

Yn fwy diweddar, bu raid i ni hefyd feddwl am ddarparu gwasanaethau mewn ffordd wahanol iawn. Mae hyn yn wir oherwydd rydym yn gwybod y bydd llai o arian i'w wario ar wasanaethau bob blwyddyn am y pum mlynedd nesaf. Wrth i ni wneud hyn, rydym yn meddwl am sut y bydd hyn yn effeithio ar grwpiau gwarchoddedig, ac rydym yn siarad am hyn gyda hwy.

Os hoffech weld cyhoeddiad o'n hasesiad o'r effaith ar gydraddoldeb, defnyddiwch y ddolen hon:

http://www.valeofglamorgan.gov.uk/en/our_council/equalities/Equality-Impact-Assessments.aspx

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Hyfforddiant

Yn 2012, bu i ni ofyn i'n rheolwyr feddwl am eu hanghenion hyfforddi ac anghenion aelodau eu timau. Defnyddiwyd arolwg i wneud hyn. Bu i hyn ein helpu i gynllunio hyfforddiant fyddai'n bodloni eu hanghenion.

O ganlyniad i hyn, yn 2013, bu i ni lansio rhaglen o sesiynau hyfforddi byr er mwyn sicrhau bod staff yn ymwybodol o ddeddfwriaeth newydd ar gydraddoldeb. Mae gwaith da wedi cael ei wneud ar hyn hyd yma, ond mae angen i ni barhau i gynnal sesiynau fel y gall mwy o'n staff eu mynychu.

Rydym yn parhau i gynnig modiwlau e-ddysgu. Mae un o'r rhain yn rhoi gwybod i'r staff y pethau elfennol y mae angen iddynt eu gwybod am gydraddoldeb. Mae'r llall yn rhoi gwybod i'r staff sut i asesu effaith eu gwaith ar grwpiau gwarchodedig (asesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb).

Gall pobl edrych ar y rhain ar y cyfrifiadur sydd ar eu desgiau. Gall hyn ei gwneud yn haws i rai pobl gwblhau'r hyfforddiant. Rydym yn monitro pwy sydd wedi cwblhau'r math hwn o hyfforddiant.

Mae yna rai aelodau staff nad ydynt yn gallu mynychu'r sesiynau hyfforddiant ac nad oes ganddynt fynediad i fodiwlau e-ddysgu. Ar gyfer yr unigolion yma, rydym yn darparu llyfryn sy'n egluro'r pethau allweddol y mae angen iddynt eu gwybod. Rydym yn monitro pwy sydd wedi derbyn yr hyfforddiant yn y modd yma. Rydym yn cynnwys y wybodaeth hon yn ein hadroddiad i'r uwch dîm rheoli.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Bu i ni drefnu mathau eraill o hyfforddiant yn ystod 2013 - 14. Mae hyn yn cynnwys hyfforddiant ar ymwybyddiaeth o fod yn fyddar, hyfforddiant ar ymwybyddiaeth o fod yn drawsrywiol a hyfforddiant ar ymwybyddiaeth o fod yn lesbiaidd, hoyw a deurywiol. Bu i ni dalu i aelod o staff gwblhau cam cyntaf hyfforddiant Iaith Arwyddion Prydeinig.

Yn 2014 -15, bu i ni barhau â'n rhaglen hyfforddiant ar ymwybyddiaeth o gydraddoldeb. Bu i ni hefyd ddarparu hyfforddiant ar Iaith Arwyddion Prydeinig a hyfforddiant ar ymwybyddiaeth o fod yn fyddar.

Ymgyrch Cerdyn Coch i Hiliaeth

Rydym yn parhau i weithio gydag ymgyrch Cerdyn Coch i Hiliaeth. Mae hon yn elusen sy'n gweithio â phobl ifanc i godi ymwybyddiaeth o hiliaeth a homoffobia. Mae'n defnyddio pêl-droedwyr a sêr chwaraeon eraill fel modelau rôl i wneud hyn. Maent yn siarad â phlant a phobl ifanc am hiliaeth ac yn darparu sesiynau hyfforddi pêl-droed.

Yn 2014 - 15, cynhaliwyd 83 o weithdai mewn 46 o leoliadau addysgol, yn cynnwys:

- ysgolion cynradd;
- ysgolion uwchradd;
- clybiau ieuenctid.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Bu iddynt gyfarfod â 2937 o blant a phobl ifanc mewn 40 o ysgolion a 6 chlwb ieuenctid.

Yn dilyn y gweithdai, dywedodd 44% o'r bobl ifanc eu bod wedi newid y ffordd maent yn trin pobl eraill, a dywedodd llai na 3% na fyddent yn gwneud unrhyw beth petaent yn dystion i achos o hiliaeth. Roedd hyn hefyd yn eu helpu i adnabod sylwadau hiliol a rhoi'r gorau i'w defnyddio a'u derbyn.

Bu i ysgolion y Fro fynychu gweithdai Cerdyn Coch i Hiliaeth a gynhaliwyd yng Nghlwb Rygbi Gleision Caerdydd a Chlwb Pêl-droed Caerdydd. Bu i'r ddau ddigwyddiad orffen gyda chynhadledd y wasg gyda chwaraewyr presennol a chyn chwaraewyr. Bu iddynt roi bagiau nwyddau a thocynnau gemau i'r bobl ifanc a ofynnodd y cwestiynau gorau.

Race Equality First

Bu i ni ariannu Race Equality First er mwyn ein helpu gyda gwaith ar gydraddoldeb. Bu i hyn ein helpu i:

- barhau i ddarparu grŵp ar gyfer pobl lesbiaidd, hoyw, deurywiol a thrawsrywiol;
- parhau i gefnogi Grŵp yr Enfys a'i alluogi i fod yn annibynnol;
- sefydlu Fforwm Gyrrwyr Tacsis yn y Fro er mwyn mynd i'r afael â materion yn ymwneud â gwahaniaethu a chynghori arnynt; a

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

- threfnu'r gystadleuaeth calendr gwrth-hiliaeth flynyddol i ysgolion gyda seremoni wobrwyo i ymgeiswyr llwyddiannus (bu i 12 ysgol gystadlu a bu chwech yn llwyddiannus).

Gwasanaeth Cyngori ar Wrth-wahaniaethu

Ers Medi 2012, rydym wedi talu i Gyngor ar Bopeth (CAB) ddarparu'r gwasanaeth hwn i ni. Mae'r gwasanaeth hwn yn cefnogi pob un o'r grwpiau gwarchoddedig. Mae ar gael am un diwrnod yr wythnos yn y swyddfa yn Y Bari.

Mae'r gwasanaeth cyfrinachol yn cynnig:

- cyngor teg ac am ddim;
- gwaith achos gaiff ei wneud gan weithwyr profiadol sydd wedi derbyn hyfforddiant ar wahaniaethu;
- gwasanaeth galw heibio ar foreau lau;
- cyngor ar adegau eraill.

Grŵp yr Enfys

Ar ôl derbyn ein cefnogaeth drwy Race Equality First, daeth Grŵp yr Enfys yn annibynnol. Mae ei aelodau yn ferched o gefndiroedd Du a lleiafrifoedd

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

ethnig. Mae'r grŵp wedi helpu merched i ddefnyddio a threfnu gwasanaethau hamdden.

Rydym yn gallu ymgynghori â hwy ynglŷn â gwasanaethau'r cyngor o dro i dro.

Fforwm Riportio a System Riportio Sipsiwn a Theithwyr

Yn ystod yr ychydig flynyddoedd diwethaf, rydym wedi cynnal Fforwm Sipsiwn a Theithwyr. Bu i ni barhau i gefnogi hyn yn ystod 2014 - 2015. Roedd yn cynnwys pobl o wasanaethau sy'n gweithio gyda Sipsiwn a Theithwyr. Roedd y rhain yn cynnwys:

- Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro;
- Diogelwch Cymunedol;
- Iechyd Amgylcheddol;
- Ystadau;
- Gwasanaethau Cyfreithiol;
- Gwasanaethau Cymorth i'r Cyhoedd;
- Uned Cymorth i Leiafrifoedd Heddlu De Cymru.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Bu i'r grŵp sicrhau bod systemau wedi'i sefydlu er mwyn rhoi cymorth i sipsiwn a theithwyr pan fyddant yn cyrraedd yr ardal. Roedd yna systemau ar gyfer adrodd am bobl oedd yn cyrraedd, asesu anghenion o ran llesiant, a rhannu gwybodaeth.

Bu i ni fonitro ein system riportio safleoedd. Pan fo swyddogion yn canfod bod safle Sipsiwn neu Deithwyr newydd yn cael ei sefydlu, roeddent yn riportio hynny i Ganolfan Gysylltu C1V. Roeddem yn rhannu'r wybodaeth hon gydag aelodau eraill y grŵp.

Bu i ni barhau i gynnal cytundeb lefel gwasanaeth gyda Phrosiect Sipsiwn a Theithwyr Caerdydd. Roedd y sefydliad yn cysylltu am y tro cyntaf â theuluoedd o deithwyr pan oeddent yn cyrraedd yr ardal. Roedd yn casglu gwybodaeth am faterion megis anghenion llesiant a hyd arhosiad. Roedd yn rhoi'r wybodaeth hon i'n canolfan gysylltu er mwyn ei throsglwyddo i aelodau'r fforwm.

Yn ystod 2014 - 15, bu i ni adolygu'r aelodaeth er mwyn sicrhau ein bod yn gwybod pa bobl y dylid cysylltu â hwy ym mhob sefydliad. Roedd hyn yn ein galluogi i barhau i weithio'n effeithiol pan fo materion yn codi.

Cynllun Dau Dic

Rydym yn bodloni anghenion Cynllun Dau Dic. Mae hwn yn gynllun sy'n helpu pobl anabl sy'n gwneud cais am swyddi. Pan fo ymgeisydd anabl yn bodloni meini prawf hanfodol y swydd, rydym yn cyfweld â'r person hwnnw.

O dan y cynllun, rydym yn helpu pobl ag anabledau mewn nifer o ffyrdd.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

- **Cyfweliadau hygrych**

Rydym yn cael gwared â rhwystrau drwy ddarparu pethau megis: lle i barcio ceir; Braille; mynediad cadair olwyn; system dolen; neu gyfieithydd.

- **Lleoliad cyfweliadau**

Rydym yn trefnu ymweliad â lleoliad y cyfweliad cyn y cyfweliad ei hun. Yna gallwn wneud addasiadau neu newidiadau cyn y cyfweliad os bydd angen.

- **Datblygu galluoedd**

Rydym yn sicrhau bod yna gyfle i bobl ddatblygu a defnyddio eu galluoedd. Rydym yn gwneud hyn drwy ein system Adolygu Datblygiad Personol.

- **Cymorth i gyflogeion**

Rydym yn rhoi cymorth i gyflogeion aros mewn cyflogaeth os bydd anabledd yn eu taro.

- **Codi ymwybyddiaeth**

Rydym yn trefnu hyfforddiant er mwyn helpu staff i wybod mwy am anabledd.

- **Adolygu'r cynllun**

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Rydym yn gwirio'n rheolaidd sut mae'r cynllun yn gweithio, ac yn cynllunio gwelliannau. Rydym yn rhoi gwybod i'r Gwasanaeth Cyflogaeth am ein cynnydd a'n cynlluniau pan fo hynny'n ofynnol.

Cyngor ar Awtistiaeth Oedolion

Mae gennym dîm o dri aelod staff rhan amser sy'n rhoi cymorth lefel isel i oedolion sydd ar y sbectrwm awtistiaeth. Rydym yn gwneud hyn oherwydd nid ydynt yn bodloni'r meini prawf er mwyn derbyn cymorth gan wasanaethau cymdeithasol nac iechyd meddwl.

Mae'r gwasanaeth yn cynnig cymorth tymor byr i oedolion sydd ag awtistiaeth uwch-weithredol a syndrom Asperger. Rydym eisiau eu helpu i fyw yn annibynnol. Rydym yn gwneud hyn mewn nifer o ffyrdd.

- Rydym yn rhoi pwynt cyswllt clir iddynt ar gyfer cael gwybodaeth a chyngor.
- Os ydynt yn gymwys i dderbyn cymorth gan y gwasanaethau cymdeithasol, rydym yn eu cyfeirio at y gwasanaethau hynny.
- Os nad ydynt yn gymwys i dderbyn cymorth, rydym yn eu cyfeirio at wasanaethau eraill yn eu cymunedau.
- Rydym yn eu hannog i ymuno â grwpiau cymdeithasol a chymryd rhan mewn digwyddiadau a gweithgareddau lleol. Mae hyn yn helpu i leihau'r risg o argyfwng a phroblemau iechyd meddwl.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Gwaith achos tymor byr yw ein gwaith oherwydd rydym yn annog pobl i fod yn annibynnol ac nid ydym eisiau iddynt fod yn ddibynnol ar y tîm.

Rydym yn cynnal gweithdai hyfforddi i bobl ddatblygu sgiliau cymdeithasol. Rydym yn helpu i gynnal grŵp trafod misol i oedolion. Rydym wedi sefydlu grŵp i gyplau pan fo un o'r partneriaid, neu'r ddau, ar y sbectrwm awtistiaeth.

Prosiect Cyflogaeth Awtistiaeth

Rydym yn gwybod bod oedolion ar y sbectrwm awtistiaeth yn cael anhawster mawr wrth gael a chadw swydd. Er mwyn helpu i ddatrys hyn, rydym wedi creu deunyddiau ar gyfer seminarau sgiliau gwaith. Mae'r Ganolfan Byd Gwaith wedi comisiynu staff y cyngor i gynnal y gweithdai yma. Rydym wedi datblygu'r deunyddiau fel y gall pobl eu defnyddio ar-lein hefyd.

Fforwm Strategaeth 50+ Y Fro

Mae'r Fforwm yn cefnogi anghenion pobl hanner cant oed a hŷn ym Mro Morgannwg. Mae'n gweithio'n lleol ac yn genedlaethol.

Mae'n cynnal chwe chyfarfod tasglu'r fforwm: gwahaniaethu ar sail oedran; celf a chrefft a hamdden; iechyd; tai; cyfryngau a chyhoeddusrwydd; a thrafnidiaeth. Mae'n ymateb i ymgynghoriadau. Mae'n cefnogi ymgyrchoedd. Mae'n cynnal llawer o ddigwyddiadau yn ystod y flwyddyn.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Rydym yn cefnogi'r Fforwm mewn amrywiaeth o ffyrdd. Un o'r ffyrdd yr ydym yn cefnogi'r Fforwm yw rhoi swm bychan o arian tuag at dalu am dreuliau. Mae'r Fforwm yn defnyddio hwn i gynnal gweithgareddau a digwyddiadau, er mwyn datblygu adnoddau, a rhoi cyngor.

Rydym yn rhwymedig i ymgysylltu rhagweithiol pan fyddwn yn cynllunio ein gwasanaethau. Rydym yn ymgynghori â thrigolion mewn nifer o ffyrdd. Mae hyn yn cynnwys cefnogi Fforwm Strategaeth 50+ Y Fro.

- **Digwyddiadau**

Mae Fforwm Strategaeth 50+ Y Fro yn trefnu digwyddiadau er mwyn rhoi gwybod i bobl am ei waith a sut y gall eu helpu.

Ym mis Mai 2014, bu i'r Fforwm gynnal digwyddiad o'r enw 'Gŵyl Gelf y Gwanwyn'. Roedd yn cynnig amrywiaeth o sesiynau blasu celf a chreffft megis dawnsio, canu, cerdded Llychlynnau a Tai Chi. Hefyd cafwyd hyfforddiant ar sut i ddefnyddio gliniaduron a thabledi er mwyn annog mwy o bobl i'w defnyddio.

Ym mis Mehefin 2014, bu iddo gynnal digwyddiad er mwyn codi ymwybyddiaeth o Ddiwrnod Cam-drin Henoed y Byd. Cynhaliwyd y digwyddiad yn un o'n hadeiladau tai lloches. Bu i nifer o bartneriaid Bro Ddiogelach gymryd rhan er mwyn cynnig cyngor a gwybodaeth. Roedd hyn yn cynnwys Atal y Fro a'r Gwasanaeth Tân.

Ym mis Medi 2014, cynhaliwyd digwyddiad i ddathlu Diwrnod Rhyngwladol Pobl Hŷn. Cynhaliwyd sioe ffasiwn a dawns te i ddathlu pen-blwydd y

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Fforwm yn ddeg oed. Roedd pobl yn gallu cymryd rhan mewn amrywiaeth eang o weithgareddau hwyliog. Roeddent hefyd yn gallu cael cyngor a gwybodaeth gan amrywiaeth o wahanol sefydliadau.

- **Cyhoeddusrwydd**

Roedd y Fforwm yn golygu a chyhoeddi ei gylchgrawn chwe misol. Mae'r cylchgrawn yn hysbysu pobl am ei waith ac mae'n cynnwys gwybodaeth o ddiddordeb i bobl dros 50 oed. Ceir eitemau ar wasanaethau a gweithgareddau hamdden.

Mae'r fforwm hefyd yn rheoli ei wefan ei hun. Mae'r wefan yn cynnig mynediad i nifer o safleoedd cyfryngau cymdeithasol.

- **Cefnogi prosiectau eraill**

Mae aelodau'r Fforwm wedi cael eu hyfforddi i fod yn bencampwyr digidol. Maent yn dysgu pobl am ddiogelwch ar-lein a sut i ddefnyddio gliniaduron, tabledi a ffonau clyfar, yn cynnwys e-bost a'r rhyngrwyd.

Mae rhai aelodau wedi cael eu hyfforddi i fod yn Bencampwyr Cyfeillion Dementia. Maent yn gwirfoddoli i wneud hyn. Maent yn annog eraill i helpu pobl â dementia sy'n byw yn y gymuned. Maent yn rhoi gwybodaeth iddynt am effaith bersonol dementia a beth allant ei wneud i helpu.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Mae dau aelod yn hwyluswyr ymarfer corff LIFT Age Cymru. Maent yn cynnig sesiynau ymarfer corff ac yn dweud wrth bobl sut mae atal cwmpo.

Mae dau aelod yn ymgynghorwyr hyfforddedig yng Nghanolfan Gwybodaeth Ysbyty Llandochau.

Tai

Bu i ni gomisiynu dau wasanaeth newydd er mwyn rhoi cymorth i gleientiaid sy'n agored i niwed.

- Ym mis Awst 2014, bu i ni agor Tŷ Newydd. Rydym yn cynnal hwn gyda Llamau - elusen ddigartrefedd. Mae'n cynnig llety i bobl ifanc sydd angen cymorth. Mae chwech o gleientiaid ifanc sy'n agored i niwed yn byw yno, yn cynnwys rhai sydd eisoes wedi bod mewn gofal. Mae Llamau yn darparu cymorth 24 awr ar hugain y dydd. Mae'r gwasanaeth yn helpu'r bobl ifanc i gael mynediad i hyfforddiant a gwaith. Mae hefyd yn eu helpu i ddysgu'r sgiliau bywyd sydd eu hangen arnynt. Mae'r cymorth hwn yn eu helpu i symud ymlaen i fyw yn annibynnol yn y gymuned.

Ym mis Chwefror 2015, bu i ni agor yr ail gynllun. Mae'n gynllun cymorth fel bo'r angen i 12 o bobl sydd â phroblemau iechyd meddwl. Solas Cymru sy'n darparu'r cymorth. Mae Solas Cymru yn sefydliad sy'n darparu gwasanaethau i bobl sy'n agored i niwed, yn ddigartref, neu sy'n wynebu risg o fod yn ddigartref. Mae'n darparu llety, cymorth, cyngor, gwirfoddoli, addysg, hyfforddiant a chyflogaeth. Mae Solas yn

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

rhoi cymorth i bobl yn eu cartrefi eu hunain. Mae'n gweithio'n agos gyda'n Timau Iechyd Meddwl Cymunedol er mwyn monitro iechyd meddwl y cleientiaid a'u helpu i aros yn sefydlog. Mae hyn yn golygu y gallant barhau i fyw yn annibynnol ac fel rhan o'r gymuned. Mae hefyd yn eu helpu i osgoi mynd yn ôl i'r ysbyty.

Datblygu'r Celfyddydau

Rydym yn hyrwyddo cydraddoldeb a mynediad rhwydd ym mhob agwedd o'n gwaith. Ar brydiau mae angen i ni ganolbwyntio ar feysydd penodol. Rydym yn gwneud hyn i sicrhau ein bod yn cynnwys pobl nad ydynt yn cael mynediad i gelfyddyd fel arfer. Rydym yn dangos rhai enghreifftiau o hyn i chi isod.

Diwrnod Cofio'r Holocost 2015

Bu i ni gynnal arddangosfa i ddynodi dau ddigwyddiad: 70 mlynedd ers rhyddhau Auschwitz-Birkenau; ac 20 mlynedd ers hil-laddiad Srebrenica ym Mosnia. Bu i ni wahodd Nicola Tucker, artist rhyfel a gwrthdaro, i weithio gyda phlant yn ein hysgolion. Bu iddynt greu gwaith celf fel ymateb i'r gwaith a wnaethpwyd gan blant o Geto Teresin ym Mhrâg yn ystod yr Ail Ryfel Byd. Y canlyniad oedd gwaith celf hyfryd ac emosiynol o loynnod byw gwynion.

Arddangosfa Cymdeithas Celfyddydau'r Merched

Er mwyn dynodi Diwrnod Rhyngwladol y Merched, bu i ni gynnal arddangosfa o'r enw 'Gwnewch Iddo Ddigwydd'. Roedd hon yn gymysgedd o waith celf a grëwyd gan ferched o gwmpas Cymru. Roedd yr arddangosfa yn dathlu eu llwyddiannau unigol ac yn hyrwyddo datblygiad hawliau merched.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Gwasanaethau Hamdden

Rydym yn cynnig nifer o gynlluniau drwy ein Tîm Datblygu Chwaraeon a Chwarae

Chwarae

Yn ystod gwyliau ysgol rydym yn cynnal cynlluniau chwarae o safon. Rydym yn defnyddio arian gan fenter o'r enw Teuluoedd yn Gyntaf - cynllun Llywodraeth Cymru.

Gall amrywiaeth o blant gymryd rhan:

- plant anabl;
- plant nad ydynt yn anabl;
- plant ag anghenion meddygol cymhleth;
- plant sydd angen cymorth un i un; a
- phlant sydd angen gofal personol.

Yn 2015, bu i 42 o blant gymryd rhan mewn 413 o sesiynau a chynlluniau eraill yn ystod gwyliau ysgol.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Chwaraeon

Rydym yn cynnal nifer o raglenni er mwyn apelio at bawb. Rydym hefyd yn targedu grwpiau a dangynrychiolir er mwyn eu hannog i gymryd mwy o ran. Dyma ychydig o wybodaeth am y prosiectau hyn:

- **Cynllun Chwaraeon y Ddraig**

Cynlluniwyd y cynllun hwn i gael mwy o blant cynradd i gymryd rhan mewn chwaraeon ar ôl ysgol ac yn y gymuned. Rydym yn cynllunio'r gweithgareddau fel y gall pob plentyn ymuno.

Mae'r cynllun yn agored i ysgolion arbennig ac mae Ysgol Y Deri wedi ei fabwysiadu.

Mewn ysgolion prif lif, rydym yn annog plant i ymuno beth bynnag fo lefel eu gallu. Fel rhan o'r cynllun, rydym yn trefnu digwyddiadau. Yn rhai o'r digwyddiadau hyn, rydym yn ceisio cael grwpiau o blant i gymryd rhan, plant nad ydynt fel arfer yn cyfranogi gymaint. Gall y grwpiau yma fod yn enethod, disgyblion anabl (yn cynnwys rhai mewn ysgolion prif lif) a grwpiau o wahanol hiliau.

- **Cynllun '5 x 60'**

Bwriad y cynllun hwn yw annog plant mewn ysgolion uwchradd i gymryd rhan mewn chwaraeon yn yr ysgol ac yn y gymuned. Rydym yn cynllunio'r gweithgareddau fel y gall pob plentyn ymuno.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Rydym yn meddwl am sut i gael mwy o ferched a phobl ifanc anabl i ymuno pan fyddwn yn cynllunio gweithgareddau.

- **Anabledd**

Yn 2015, bu i ni gyrraedd safon Efydd rhaglen Insport. Mae hon yn rhaglen genedlaethol. Ei nod yw annog sefydliadau i feddwl am sut all pobl anabl gymryd rhan mewn chwaraeon. Mae'n dangos ein hymrwymiad i gynllunio chwaraeon y gall pawb ymuno ynddynt, yn cynnwys pobl anabl. Rydym yn gweithio tuag at y safon Arian.

Erbyn hyn dim ond diogon o arian i gyflogi swyddog rhan amser sydd gennym yn y maes hwn. Rydym yn gweithio gydag ysgolion a chlybiau cymunedol er mwyn eu helpu i fod yn fwy cynhwysol. Rydym yn rhoi cyngor iddynt ac yn datblygu eu sgiliau i wneud hyn. Mae hyn yn cynnwys cyrsiau hyfforddi a rhannu gwybodaeth gyda chlybiau a grwpiau lleol.

Rydym wedi canfod 47 o glybiau chwaraeon anabl a chynhwysol yn y Fro. Mae nifer o'r clybiau hyn wedi derbyn achrediad clybiau Insport: mae 3 chlwb wedi cyrraedd safon Rhuban; 7 clwb wedi cyrraedd safon Efydd, ac 1 clwb wedi cyrraedd safon Arian. Mae hyn yn dangos bod nifer o glybiau yn gallu rhoi cyfle i bobl anabl gymryd rhan mewn chwaraeon.

Mae gennym wersi nofio i bobl anabl. Rydym yn eu galw'n wersi 'Swimability'. Fel rhan o Gynllun Chwaraeon Dŵr Y Fro, mae Legacy Leisure yn cynnal tair sesiwn.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Pan fo galw amdanynt, rydym yn darparu hyfforddiant ar sut i gynnwys pobl anabl mewn chwaraeon.

Rydym yn gweithio ag eraill i ddatblygu pobl anabl talentog. Rydym yn gwneud hyn drwy'r Academi Nofio i'r Anabl a Ffederasiwn Academiâu Chwaraeon Anabl Cymru.

- **Merched a Genethod**

Fel rhan o'n cynllun chwaraeon, mae gennym gynllun merched a genethod er mwyn eu hannog i gymryd mwy o ran mewn chwaraeon. Mae hon yn flaenoriaeth i'n cyllidwyr, Chwaraeon Cymru, ac i'n cynllun chwaraeon ein hunain. Mae gennym brosiectau megis Glowminton, Gorymdaith y Genethod, prosiect Llais Disgyblion y Genethod, pêl-droed genethod a dawns.

- **Cymuned Pobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig**

Gall unrhyw un ymuno â'n gweithgareddau chwaraeon. Fodd bynnag, rydym wedi helpu rhai sefydliadau i wneud cais am arian Cist Gymunedol er mwyn cynnal prosiectau i grwpiau o Bobl Dduon, Asiaidd a Lleiafrifoedd ethnig.

- **Arian Taclo Anghydraddoldeb**

Rydym yn rheoli cronfa Cist Gymunedol. Rydym yn derbyn yr arian hwn gan Chwaraeon Cymru. Gall sefydliadau cymunedol wneud cais am arian er mwyn cynyddu cyfleoedd chwaraeon yn y gymuned. Rydym yn

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

defnyddio peth o'r arian hwn er mwyn delio ag anghydraddoldeb. Mae gennym gynllun 'Taclu Anghydraddoldeb' sy'n dangos sut ydym yn defnyddio'r arian hwn er mwyn helpu pedwar grŵp: pobl Dduon, pobl Asiaidd ac o leiafrifoedd ethnig; merched a genethod, ardaloedd difreintiedig; a phobl anabl.

- **Gwaith ychwanegol**

Rydym yn defnyddio lluniau o grwpiau a dangynrychiolir pan fyddwn yn hyrwyddo ein chwaraeon. Rydym yn gobeithio bod hyn yn annog amrywiaeth eang o bobl i gymryd rhan mewn chwaraeon.

Rydym yn cynnal cynllun cyfeirio ymarfer corff. Mae hyn yn golygu bod meddygon yn cyfeirio pobl atom er mwyn eu helpu i wella o salwch ac anafiadau.

Gwerthuso Swydd

Sefydlwyd cynllun gwerthuso swydd. Mae'r cynllun hwn ar gyfer staff a gyflogir o dan gynllun ar y cyd Statws Sengl. Mae'n sicrhau bod yna ffordd systematig o bennu cyflog ar gyfer swydd. Mae hyn yn arwain at gyflog cyfartal am waith o werth cyfartal. Mae canlyniadau gwerthuso swyddi yn gysylltiedig â'n system cyflogau a graddio. Bu i ni sefydlu system cyflogau a garddio ym mis Mawrth 2012. Mae wedi ein helpu i roi cyflog teg i bobl mewn ffordd gyson.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Mae yna ffactorau eraill sy'n effeithio ar gyflogau pobl megis y math o swyddi maent yn dewis eu gwneud. Yn aml mae dynion a merched yn dewis gwneud swyddi y mae dynion a merched wedi eu gwneud yn draddodiadol. Rydym yn galw hyn yn wahanu galwedigaethol. Mae hyn yn aml yn cyfrannu at greu bwlch rhwng cyflogau dynion a merched - bwlch rhwng cyflogau'r rhywiau.

Fel rhan o'n Cynllun Gweithlu, rydym yn parhau i chwilio am ffyrdd o leihau'r bwlch rhwng cyflogau'r rhywiau. Ers 2013, rydym yn asesu swyddi newydd a swyddi sy'n newid drwy ein system gwerthuso swyddi. Fel rhan o hyn, rydym yn ystyried y wybodaeth, sgiliau a'r profiad sydd ei angen ar bobl i wneud y swydd. Mae yna nifer o newidiadau fel hyn yn digwydd wrth i ni aildrefnu ein hadrannau. Mae defnyddio'r dull hwn yn sicrhau bod cyflogau a graddio yn deg a chyson.

Y Cynllun Gweithlu (2013 - 2017)

Rydym wedi sefydlu cynllun gweithlu. Mae'r cynllun hwn yn sicrhau bod gennym:

- y bobl briodol;
- gyda'r sgiliau priodol;
- yn y man priodol;
- ar yr amser priodol.

Mae hyn yn ein helpu i barhau i ddarparu ein gwasanaethau ar adeg o heriau ariannol mawr. Rydym yn cynllunio i sicrhau bod cyfansoddiad ein gweithlu yn debyg

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

i gyfansoddiad y gymuned leol o ran grwpiau gwarchoddedig. Fel rhan o hyn, byddwn hefyd yn meddwl am sut allwn ni ddelio â'r bwch rhwng cyflogau'r rhywiau.

Rydym wedi sefydlu ffordd o gofnodi nodweddion gwarchoddedig ein staff. Mae hyn yn golygu ein bod yn gallu cymharu ein hystadegau gydag ystadegau lleol a chenedlaethol i weld sut gynnydd yr ydym yn ei wneud. Yna gallwn gynllunio sut i wneud gwelliannau. Rydym yn falch bod y bwch rhwng cyflogau'r rhywiau yn llai nag yr oedd ymysg staff a gyflogwyd o dan strwythur cyflogau a graddio Statws Sengl. Roedd yna 9.5% o fwch rhwng y cyflogau o'i gymharu â bwch o 10.94% rhwng y cyflogau yn 2011.

Gwybodaeth benodedig am gyflogaeth, yn cynnwys gwybodaeth am hyfforddiant a chyflog

Rydym wedi bod yn casglu data ar gyflogaeth ers nifer o flynyddoedd. Rydym wedi casglu gwybodaeth ar y nodweddion gwarchoddedig canlynol:

- rhyw;
- hil;
- anabledd; ac
- oedran.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Rydym wedi parhau i ddatblygu systemau newydd. Bydd hyn yn ein galluogi i adrodd ar fwy o nodweddion gwarchoddedig yn y dyfodol. Byddwn yn gallu casglu a chofnodi gwybodaeth am:

- gyfeiriadedd rhywiol;
- ailbennu rhywedd;
- hunaniaeth rywiol;
- hunaniaeth genedlaethol;
- crefydd neu gred; a
- statws priodasol.

Roeddem eisiau canolbwyntio ar rai camau allweddol. Er mwyn ein helpu, bu i ni ddefnyddio canllawiau gan Lywodraeth Cymru. Enw'r canllawiau yw 'Casglu Data ar Gydraddoldeb: Safonau Wedi'u Cysoni ar Arferion Gorau'.

Bu i ni newid y ffurflen yr ydym yn ei defnyddio i gasglu gwybodaeth am bobl pan maent yn ymgeisio am swyddi. Erbyn hyn rydym yn gofyn am bob nodwedd warchoddedig ar y ffurflen. Mae'r ffurflen yn Atodiad 3.

Bu i ni ddatblygu arolwg staff. Bu i ni ddefnyddio hyn i holi staff am eu nodweddion gwarchoddedig. Bu i ni wella'r ffordd yr ydym yn cofnodi'r wybodaeth hon. Mae

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

gwneud hyn yn helpu i wella beth ydym yn ei wybod am grwpiau gwarchoddedig yn ein gweithlu.

Rydym wedi edrych ar y wybodaeth yr ydym wedi ei chasglu. Gallwch weld beth ydym wedi ei ganfod yn Atodiad 4 yr adroddiad hwn. Mae yna hefyd gynllun gweithredu (Atodiad 5). Mae'n dangos beth ydym wedi ei wneud ers y llynedd a beth fyddwn yn ei wneud er mwyn delio â phryderon yn y dyfodol.

Byddwn yn parhau â'r gwaith hwn. Rydym eisiau gallu adrodd ar yr holl nodweddion gwarchoddedig. Ym mis Chwefror 2012, bu i ni sefydlu grŵp i wneud y gwelliannau hyn. Er mwyn gwneud hyn, bu i ni:

- gytuno ar gynllun;
- edrych ar ganllawiau Llywodraeth Cymru, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a'r Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol;
- mynychu gweithdai a gynhaliwyd gan Gymdeithas Awdurdodau Lleol Cymru;
- trafod gwelliannau a sut i adrodd ar hyn.

Nid oes gennym yr holl wybodaeth sydd angen i ni ei chasglu er mwyn cyflawni'r dyletswyddau cyffredinol a phenodol. Y rhesymau am hyn yw:

- mae angen diweddarau mwy ar y systemau adrodd yn ôl;
- mae angen casglu data ychwanegol a chyfredol ar nodweddion gwarchoddedig;

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

- roedd canllawiau cyfyngedig yn golygu bod angen i ni egluro beth oedd angen i ni adrodd amdano.

Hyd yn oed pan ydym yn gwneud y gwelliannau hyn, efallai na fyddwn yn cael y wybodaeth sydd ei hangen arnom. Rydym yn meddwl y bydd rhai pobl yn dewis peidio dweud wrthym am rai o'u nodweddion gwarchoddedig. Rydym yn annog pobl i wneud hynny drwy egluro:

- pam ein bod yn gofyn am y wybodaeth hon; a
- sut allwn ei defnyddio i fodloni eu hanghenion yn well.

Daw'r wybodaeth ar gyfer yr adroddiad hwn o systemau Adnoddau Dynol a Gwasanaethau Ariannol. Mae hyn yn golygu bod y wybodaeth mor gywir a chyflawn â phosibl. Rydym yn gwybod y bydd angen i ni barhau i weithio ar y wybodaeth hon ar gyfer adroddiadau yn y dyfodol. Bydd hyn yn ein helpu i fodloni gofynion y ddyletswydd gyffredinol.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Sut i gysylltu â ni

Os hoffech roi adborth i ni ar yr adroddiad hwn, dyma ein manylion cysylltu:

Linda Brown neu Nicola Hinton
Swyddog Cydraddoldeb Corfforaethol
Gwasanaethau Corfforaethol a Chwsmeriaid
Swyddfeydd Dinesig
Ffordd Holton
Y Bari
CF63 4RU

Rhif ffôn: 01446 709362

E-bost: ljbrown@valeofglamorgan.gov.uk neu nhinton@valeofglamorgan.gov.uk

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Atodiad 1

Monitro Cydraddoldeb yn y Gwasanaethau a Ddarperir

Felly beth yw hyn i gyd?

Bu i Ddeddf Cydraddoldeb 2010 gyfuno a disodli'r deddfau gwrth-wahaniaethu blaenorol gydag un Ddeddf.

Mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor roi **sylw dyledus** i'r angen i:

- ddileu gwahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth anghyfreithlon ac unrhyw ymddygiad arall y mae'r Ddeddf yn ei wahardd;
- datblygu cydraddoldeb cyfleoedd rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchoddedig berthnasol a rhai nad ydynt; a
- meithrin perthynas dda rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchoddedig a rhai nad ydynt.

Gelwir y tri gofyniad yma yn ddyletswydd gyffredinol.

Mae rhoi **sylw dyledus** yn golygu:

- bod yn ymwybodol o'n dyletswyddau o dan y ddyletswydd;

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

- sicrhau bod gennym dystiolaeth ddigonol (yn cynnwys tystiolaeth o ymgynghoriadau, os yn briodol) er mwyn ein galluogi i ddeall effeithiau posibl ein penderfyniadau ar wahanol bobl sy'n gynwysedig yn y ddyletswydd;
- ystyried y materion perthnasol yn fwriadol a phwrpasol, fel bod hynny'n effeithio ar y penderfyniadau a wneir;
- gwneud hynny cyn a thra bod penderfyniad yn cael ei wneud, nid ar ôl hynny;
- bod yn ymwybodol na ellir dirprwyo'r ddyletswydd i drydydd partïon sy'n cyflawni swyddogaethau ar ein rhan.

Mae'r ddyletswydd gyffredinol yn cynnwys y nodweddion gwarchoddedig canlynol:

- oedran;
- anabledd;
- rhyw;
- ailbennu rhywedd;
- beichiogrwydd a mamolaeth;
- hil - yn cynnwys tarddiad ethnig neu genedlaethol, lliw neu genedligrwydd;
- crefydd neu gred - yn cynnwys dim cred;
- cyfeiriadedd rhywiol.

Mae'n gymwys i briodas a phartneriaethau sifil, ond dim ond mewn perthynas â'r gofyniad i roi sylw dyledus i'r angen i ddileu gwahaniaethu.

Fel bod awdurdodau lleol yn gallu bodloni gofynion y ddyletswydd gyffredinol, mae Llywodraeth Cymru wedi sefydlu dyletswyddau penodol y mae'n rhaid i gyrff a

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

restrwyd yng Nghymru eu cyflawni. Mae'r Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol wedi cyhoeddi canllawiau ar y dyletswyddau penodol yma. Mae'n cynnwys canllawiau ar wybodaeth berthnasol am gydraddoldeb.

Mae'r dyletswyddau penodol yn ei gwneud yn ofynnol i ni roi sylw dyledus i wybodaeth berthnasol ar adegau penodol, sef:

- wrth asesu polisiâu ac arferion i ganfod eu heffaith ar grwpiau gwarchoddedig (asesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb);
- wrth asesu ein gwaith a'n gweithgareddau mewn perthynas â gwireddu tri amcan y ddyletswydd gyffredinol;
- wrth baratoi a chyhoeddi amcanion cydraddoldeb (cyfeirio at y Cynllun Cydraddoldeb Strategol); ac
- wrth lunio neu adolygu ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol.

Y canlyniad a ddymunir yw bod gennym y wybodaeth orau fydd yn ein galluogi i:

- lunio polisiâu ar sail tystiolaeth;
- pennu amcanion ystyrlon; a
- chynnal asesiadau o effaith ar sail gwybodaeth gynhwysfawr.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Mae cyhoeddi'r wybodaeth hon yn helpu i sicrhau bod datblygu polisi yn fwy tryloyw, ac i egluro pam a sut mae penderfyniadau yn cael eu gwneud. Bydd hyn yn arbennig o ddefnyddiol wrth wneud penderfyniadau anodd ynglŷn ag adnoddau.

Roedd y rhai yr ymgynghorwyd â hwy ynglŷn â'n Cynllun Cydraddoldeb Strategol yn teimlo bod casglu data monitro effeithiol yn hanfodol o ran canfod gwahaniaethu. Roeddent yn pwysleisio bod rhaid egluro o'r cychwyn pam ein bod yn casglu data, ar gyfer beth y caiff ei ddefnyddio, a bod rhaid defnyddio'r un prosesau a chategorïau ar draws yr holl wasanaethau.

Nid yw'r canllawiau hyn yn gymwys i gyflogaeth, cyflog, a data hyfforddi, sy'n destun canllawiau ar wahân.

Felly, beth sydd raid i mi ei wneud?

Mae angen i chi ganfod gwybodaeth berthnasol am gydraddoldeb yn eich maes gwasanaeth. Fel rhan o'r broses hon bydd angen i chi asesu sut all eich gwaith a'ch gweithgareddau helpu o ran gwireddu tri amcan y ddyletswydd gyffredinol. Mae'n ofynnol i chi hefyd gyhoeddi eich rhesymau dros beidio â chasglu gwybodaeth berthnasol yr ydych wedi ei chanfod ond nad ydych yn ei dal, hynny yw, bylchau yn y data.

Gall tystiolaeth ddefnyddiol gynnwys ymchwil ac ystadegau meintiol. Er enghraifft:

- y Cyfrifiad ac arolygon;
- ymchwil ansoddol megis adborth gan grwpiau ffocws;

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

- data gweinyddol;
- gwybodaeth monitro defnyddwyr gwasanaeth;
- gwybodaeth monitro'r gweithlu;
- adborth gan ddefnyddwyr gwasanaeth a chwynion megis arolygon bodlonrwydd;
- gwybodaeth am y rhai nad ydynt yn defnyddio gwasanaethau yn ogystal â rhai sydd yn eu defnyddio.

Beth bynnag fo'r ffynonellau a'r dulliau a ystyrir yn addas ar gyfer casglu data ar gydraddoldeb, mae'n bwysig sefydlu dull cyson ar draws y Cyngor.

Mae'r ffurflen monitro data a atodir yn dempled ar gyfer casglu data ar gydraddoldeb pan fo arolygon yn cael eu cynnal. Mae hyn wedi'i fodelu ar gategorïau Cyfrifiad Cenedlaethol 2011, canllawiau arferion da a chyngor gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a'r Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol. Bydd hyn yn ein galluogi i wneud cymariaethau rhwng y rhai sy'n defnyddio'n gwasanaethau a'r boblogaeth leol. Bydd yn ein helpu i ganfod ble mae'r bylchau yn y gwasanaeth.

Pan fyddwch yn anfon holiaduron neu arolygon, darparwch wybodaeth am sut fydd y data yn cael ei storio, sut fydd yn cael ei ddefnyddio a phwy all gael mynediad ato. Os gellir cysylltu gwybodaeth i unigolyn, gellir ond ei storio gyda'i ganiatâd ysgrifenedig, y gellir ei roi ar ffurflen fonitro.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Mae mwy o wybodaeth am ddiogelu data ar gael ar wefan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth:

http://www.ico.gov.uk/for_organisations/data_protection.aspx

Bydd y Ddeddf Diogelu Data yn drech na Deddf Cydraddoldeb 2010 os bydd materion yn codi mewn perthynas â chasglu a phrosesu data ar gydraddoldeb. Mae'r Ddeddf Diogelu Data yn diffinio data penodol fel "data personol sensitif" sy'n destun rheoliadau ychwanegol ac y gellir ond ei brosesu o dan amgylchiadau penodol. Mae data personol yn ddata sensitif os yw'n cynnwys unrhyw un o'r mathau canlynol o wybodaeth am unigolyn byw y gellir ei adnabod:

- tarddiad hiliol neu ethnig;
- safbwyntiau gwleidyddol
- credoau crefyddol;
- aelodaeth o undeb llafur;
- iechyd corfforol neu feddyliol;
- bywyd rhywiol; neu
- gyflawni troseddau neu droseddau honedig.

Yn amlwg, bydd llawer o'r data ar nodweddion gwarchoddedig yn cael ei ystyried fel data personol sensitif. Mae cyfrinachedd yn allweddol fel na fydd gwybodaeth

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

personol yn cael ei datgelu'n ddiangen o dan unrhyw amgylchiadau, a'i bod ond yn cael ei phrosesu pan fo angen gwneud hynny. Bydd angen i chi sicrhau bod mesurau diogelu wedi ei sefydlu er mwyn atal datgelu gwybodaeth personol drwy amryfusedd, er enghraifft, drwy gyhoeddi data am grŵp bychan o bobl.

Gall adroddiadau cenedlaethol perthnasol hefyd fod yn ddefnyddiol. Mae ffynonellau yn cynnwys:

- y Swyddfa Ystadegau Gwladol, yn cynnwys y Cyfrifiad a'r Arolwg o'r Gweithlu;
- ystadegau a data Llywodraeth Cymru;
- y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol, yn cynnwys yr Adolygiad Tair Blynedd: Pa mor deg yw Prydain, 'Pa mor deg yw Cymru?' a 'Dadansoddiad o ran Anghydraddoldeb Economaidd yng Nghymru';
- a sefydliadau'r trydydd sector, y mae llawer ohonynt yn dal gwybodaeth ddefnyddiol ar grwpiau gwarchodedig.

Efallai y bydd cronni gwybodaeth gydag awdurdodau cyhoeddus eraill yn ôl sector neu ardal yn ddefnyddiol i chi hefyd (er enghraifft, o fewn Byrddau Gwasanaethau Lleol).

Ai dim ond mwy o waith papur yw hyn?

Dylid ond gofyn i'r cyhoedd am ddata pan fo hynny'n ddefnyddiol i'r Cyngor, ac ni ddylai hynny amharu ar eu dymuniad i ddefnyddio'r gwasanaeth. Er enghraifft, ni

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

fyddai rhywun sy'n ymweld â chanolfan hamdden yn ystod awr ginio eisiau treulio deng munud yn llenwi ffurflen fonitro cydraddoldeb. Fodd bynnag, efallai y byddai'n fodlon mynd ag arolwg bodlonrwydd defnyddwyr (yn cynnwys categorïau monitro) gyda hwy a'i ddychwelyd yn ddiweddarach.

Mae cysylltu'r arolwg â nodweddion gwarchodedig yn ddefnyddiol. Bydd yn eich helpu i wybod pwy sy'n defnyddio'r gwasanaeth ac a yw'n bodloni eu hanghenion penodol neu beidio. Er enghraifft, efallai y byddwch y canfod nad yw pobl anabl yn defnyddio'r gwasanaeth. Yna gallech feddwl am sut i ganfod pam a pha welliannau allwch eu gwneud.

Cofiwch barchu hawl yr unigolyn i breifatrwydd bob amser a'u hawl i beidio â datgelu gwybodaeth. Hefyd, dylai unigolion allu rhoi eu manylion yn breifat, felly peidiwch â chynnig cymorth, dim ond pan ofynnir am hynny.

Mae'n bwysig eich bod yn egluro pam eich bod yn gofyn i bobl roi manylion monitro. Er enghraifft, efallai eich bod eisiau gwella gwasanaethau, eu gwneud yn fwy hygyrch, neu eu darparu yn decach i bob rhan o'r gymuned.

Efallai y bydd rhai pobl yn teimlo'n anghyfforddus wrth ddatgelu manylion penodol megis eu rhywioldeb neu gredoau crefyddol. Mae'n hanfodol bod cyngor ategol ar gael yn syth i'r holl gyflogeion sy'n gyfrifol am ofyn am ddata. Rydym yn argymhell rhannu copiâu o daflen Stonewall 'What's it got to do with me?' gyda ffurflenni monitro. Mae'r rhain i'w cael gan y Tîm Cydraddoldeb neu gellir eu harchebu'n uniongyrchol gan Stonewall. Mae rheolwyr yn darparu hyfforddiant perthnasol i staff sy'n gyfrifol am hyn. Dylai ffurflenni monitro gynnwys yr opsiwn o 'dewis peidio dweud'. Mae'n rhaid i gyflogeion perthnasol fod yn ymwybodol na ellir gorfodi pobl i ddatgelu eu gwybodaeth bersonol.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Beth wyf fod i'w wneud â'r holl ddata?

Bydd y data yn cael ei ddefnyddio i:

- ddeall effeithiau polisiau, arferion a phenderfyniadau ar bobl sydd â gwahanol nodweddion gwarchoddedig;
- cynllunio'n fwy effeithiol;
- canfod ble ceir risg o wahaniaethu a chlustnodi camau i unioni hynny;
- canfod materion allweddol mewn perthynas â chydraddoldeb;
- canfod a yw gwasanaethau yn cyrraedd pob rhan o'r gymuned;
- datblygu amcanion cydraddoldeb a mesur cynnydd;
- sicrhau bod arferion yn fwy tryloyw a helpu i egluro sut a pham y gwneir penderfyniadau;
- dangos ein cyraeddiadau cydraddoldeb i'r cyhoedd;
- dangos i reoleiddwyr ac arolygiaethau'r sector cyhoeddus bod y Cyngor yn monitro ei berfformiad;
- meincnodi perfformiad yn erbyn sefydliadau tebyg yn genedlaethol neu'n lleol.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Bydd angen i chi ddarparu eich data a'ch dadansoddiad i'r Tîm Cydraddoldeb ar y ffurflen a atodir, gyda manylion am fylchau yn y data a beth ydych yn bwriadu ei wneud i fynd i'r afael â'r bylchau hynny.

Mae'r dyletswyddau penodol yn ei gwneud yn ofynnol i ni gyhoeddi gwybodaeth berthnasol yr ydym yn ei dal ac yr ydym yn ystyried sy'n briodol i'w chyhoeddi. Wrth gyhoeddi asesiadau o'r effaith ar grwpiau gwarchoddedig (asesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb), mae'n ofynnol cyhoeddi crynodeb o'r wybodaeth a ddefnyddiwyd.

Rydym yn bwriadu cyhoeddi'r holl wybodaeth am gydraddoldeb ar wefan y Cyngor, ble mae'n hawdd cael mynediad iddi ar gyfer defnydd mewnol ac allanol.

Cynllunio i'r dyfodol

Mae yna nifer o bethau y mae angen i chi feddwl amdanynt.

1. Bydd angen i chi feddwl am y data yr ydych yn ei gasglu ar hyn o bryd a sut y gallwch ei gasglu mewn ffordd sy'n cydymffurfio â'r safonau corfforaethol. Y ffurflen fonitro a atodir yw'r safon gorfforaethol ar gyfer casglu gwybodaeth am gategoriâu nodweddion gwarchoddedig.
2. Meddyliwch am ba wybodaeth yr ydych yn ceisio ei chael. Er enghraifft, a ydych eisiau cymharu pobl sy'n defnyddio gwasanaeth yn erbyn y rhai nad ydynt yn ei ddefnyddio?

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

3. Ystyriwch sut ydych am gael y wybodaeth honno. Er enghraifft, a fyddwch yn defnyddio holiadur i arolygu defnyddwyr gwasanaeth?

4. Pryd fyddwch angen y wybodaeth?

5. Pwy fydd yn dadansoddi'r wybodaeth ac yn adrodd arni? Bydd eich Rheolwyr eisiau'r wybodaeth er mwyn datblygu eich gwasanaeth. Bydd y Tîm Cydraddoldeb ei hangen ar gyfer yr Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Atodiad 2

Data a Dadansoddiad Monitro Cydraddoldeb 2013-2014

1. Adran a maes gwasanaeth

2. Swyddogaeth

3. Beth yw ffynhonnell eich gwybodaeth monitro cydraddoldeb ar gyfer 2012 – 2013?

4. Pa nodweddion gwarchoddedig a fonitrwyd gennych yn 2013-2014?

Oedran	☐	Cyfeiriadedd rhywiol	☐
Rhyw	☐	Crefydd neu gred	☐
Hil: grŵp ethnig	☐	Ailbennu rhywedd	☐
Hil: hunaniaeth genedlaethol	☐	Beichiogrwydd neu famolaeth	☐
Anabledd	☐	Yr Iaith Gymraeg	☐

5. Beth yw'r gyfradd ymateb?

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

6. Ar gyfer beth ydych yn defnyddio'r data?

7. A ydych wedi dadansoddi'r data? Er enghraifft, a ydych wedi ei gymharu â gwybodaeth o'r cyfrifiad neu'r data a gasglwyd gennych yn 2012-2013?

8. Beth mae'r dadansoddiad hwn o'r data yn ei ddweud wrthyich?

9. Rhowch enghreifftiau o sut mae'r data hwn wedi hysbysu'r gwasanaeth a ddarperir neu sut fydd yn hysbysu hynny

10. Os nad ydych wedi casglu gwybodaeth ar bob nodwedd warchoddedig, a fyddwch yn gwneud hynny yn y dyfodol? Os na fyddwch, eglurwch pam?

11. Rhowch fanylion am unrhyw welliannau ellir eu gwneud mewn perthynas â chasglu data monitro cydraddoldeb yn eich maes gwasanaeth.

Atodwch gopi o'ch data o 1 Ebrill 2013 - 31 Mawrth 2014 a'i ddychwelyd gyda'r ffurflen hon i:

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

- ljbrown@valeofglamorgan.gov.uk

- Tîm Cydraddoldeb, Adnoddau, Y Swyddfeydd Dinesig, Y Bari,
CF63 4RU

Diolch am roi eich amser i lenwi'r ffurflen hon.

Rhowch enghreifftiau o sut mae'r data hwn wedi hysbysu'r gwasanaeth a ddarperir neu sut fydd yn hysbysu hynny.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Atodiad 3

Ffurflen Monitro Cydraddoldeb - Cyflogaeth

Rhyw a hunaniaeth o ran Rhywedd	
Beth yw eich rhyw?	☐ Benyw ☐ Gwryw
Ar eich genedigaeth, fe'ch disgrifiwyd fel?	☐ Benyw ☐ Gwryw ☐ Rhyngrywiol ☐ Dewis peidio dweud
Anabledd	
A yw eich gweithgareddau bob dydd yn gyfyngedig oherwydd cyflwr corfforol neu iechyd meddwl, salwch neu anabledd sydd wedi para am 12 mis neu fwy, neu y mae disgwyl iddo bara am hynny?	☐ Ydynt - cyfyngedig iawn ☐ Ydynt - cyfyngedig i raddau ☐ Nac ydynt ☐ Dewis peidio dweud
Oedran	
Beth yw eich dyddiad geni?	
Hunaniaeth Genedlaethol	
Hunaniaeth Genedlaethol - sut fuasech yn disgrifio eich hunaniaeth genedlaethol?	
☐ Cymro/Cymraes	☐ Sais/Saesnes
☐ Albanwr/Alban	☐ Gwyddel/Gwyc
☐ Prydeinig	☐ Arall (manylwch)
☐ Dewis peidio dweud	
Grŵp Ethnig	
Ethnigrwydd - sut fuasech yn disgrifio eich grŵp ethnig?	
Gwyn	
☐ Cymreig/Seisnig/Albanaidd/Gwyddelig o Ogle	☐ Gwyddelig
☐ Sipsi neu Deithiwr Gwyddelig	☐ Unrhyw gefndir gwyn arall (manylwch):
Grŵp ethnig cymysg neu luosog	
☐ Gwyn a Du Caribïaidd	☐ Gwyn a Du Affricanaidd
☐ Gwyn ac Asiaidd	
☐ Unrhyw gefndir ethnig cymysg/lluosog arall (manylwch):	
Asiaidd / Asiaidd Prydeinig	
☐ Indiaidd	☐ Pacistanaidd
☐ Bangladeshaidd	☐ Tsieineaidd
☐ Unrhyw gefndir Asiaidd arall (manylwch):	
Du / Affricanaidd / Caribïaidd / Du Prydeinig	
☐ Affricanaidd	☐ Caribïaidd
☐ Unrhyw gefndir Du/Affricanaidd/Caribïaidd arall (manylwch):	

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Grŵp ethnig arall

Arabaidd

Unrhyw grŵp ethnig arall (manylwch):

Dewis peidio dweud

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Yr Iaith Gymraeg

Disgrifiwch eich gallu mewn perthynas â'r iaith Gymraeg drwy dicio'r blwch/blychau isod.

	Deall	Siarad	Darllen	Ysgrifennu
Dim	☐	☐	☐	☐
Elfennol	☐	☐	☐	☐
Cymedrol	☐	☐	☐	☐
Da	☐	☐	☐	☐
Rhugl	☐	☐	☐	☐

Hunaniaeth Rywiol

Pa un o'r opsiynau canlynol yw'r disgrifiad gorau o'r ffordd yr ydych yn meddwl amdanoch chi?

- Heterorywiol/strêt Hoyw neu lesbia Deurywiol
 Arall Dewis peidio dweud

Crefydd

Beth yw eich crefydd?

- Dim crefydd Cristion (pob enwad) Bwdhydd
 Hindŵ Iddew Mwslim Sikh
 Unrhyw grefydd arall (manylwch): Dewis peidio dweud

Beichiogrwydd a Mamolaeth

Ar hyn o bryd a ydych yn feichiog neu a ydych wedi bod yn feichiog yn ystod y flwyddyn ddiwethaf?

Ydw/Do
 Nac ydw/Naddo
 Dewis peidio dweud

A ydych wedi bod ar gyfnod mamolaeth yn ystod y flwyddyn ddiwethaf?

Do
 Naddo
 Dewis peidio dweud

Priodas a Phartneriaeth Sifil

- Beth yw eich statws priodasol cyfreithiol neu bartneriaeth sifil o'r un rhyw?
- Sengl, hynny yw, erioed wedi priodi ac erioed wedi cofrestru mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw
 Priod ac yn byw gyda gŵr/gwraig
 Wedi gwahanu ond yn dal yn briod yn gyfreithlon
 Wedi ysgaru
 Gweddw
 Mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw ac yn byw gyda'ch partner
 Wedi gwahanu, ond yn gyfreithlon yn dal mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw
 Wedi bod mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw sydd wedi ei diddymu erbyn hyn.
 Partner sy'n fyw o bartneriaeth sifil o'r un rhyw
 Dewis peidio dweud

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Atodiad 4

Gwybodaeth am Gyflogaeth

Rydym wedi defnyddio gwybodaeth o Ebrill 2014 i Fawrth 2015 ac eithrio yn adrannau 1 a 2. Mae'r adrannau hyn yn ymwneud â chyflogeion oedd mewn swyddi ar 31 Mawrth 2015.

Mae'r wybodaeth hon:

- wedi dod o adnoddau dynol a systemau cyflogres;
- yn ymwneud â staff parhaol, dros dro a chyflenwi;
- nid yw'n cynnwys staff a gyflogir mewn unrhyw ysgolion (mae ysgolion yn gyfrifol am gynhyrchu eu hadroddiadau eu hunain).

Os oes gan bobl fwy nag un swydd, rydym wedi cynnwys manylion am bob swydd. Mae hyn yn rhoi cofnod mwy cyflawn a chywir. Er enghraifft, os oes gan rywun ddwy swydd, a'r ddwy yn perthyn i radd wahanol, bydd eu manylion yn ymddangos o dan y ddwy radd.

Pan fo llai na deg o bobl mewn grŵp, nid ydym wedi cynnwys y wybodaeth hon. Yn hytrach, rydym yn dangos hyn gyda seren (*). Rydym yn gwneud hyn er

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

mwyn cydymffurfio â rheoliadau diogelu data ac er mwyn diogelu unigolion rhag cael eu hadnabod. Wrth edrych ar gyflog, rydym wedi defnyddio cyfanswm cyflog cyfartalog yn seiliedig ar gyflog cyflogai llawn amser.

Rydym wedi rhannu'r adroddiad hwn er mwyn edrych ar y wybodaeth sydd gennym am gyflogaeth o dan yr adrannau canlynol:

1. Pobl a gyflogir
2. Dynion a merched a gyflogir
3. Pobl sydd wedi ymgeisio am swyddi rhwng 1 Ebrill 2014 a 31 Mawrth 2015.
4. Cyflogeion sydd wedi gwneud cais i newid swyddi rhwng 1 Ebrill 2014 a 31 Mawrth 2015.
5. Cyflogeion sydd wedi gwneud cais am hyfforddiant rhwng 1 Ebrill 2014 a 31 Mawrth 2015.
6. Cyflogeion sydd wedi mynychu hyfforddiant rhwng 1 Ebrill 2014 a 31 Mawrth 2015.
7. Cyflogeion fu'n ymwneud â gweithdrefnau cwyno fel achwynydd/fel rhai y cwynwyd yn eu herbyn/fel rhai fu'n destun camau disgyblu rhwng 1 Ebrill 2014 a 31 Mawrth 2015.
8. Cyflogeion a adawodd ein cyflogaeth rhwng 1 Ebrill 2014 a 31 Mawrth 2015.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

9. Gwahaniaethau o ran cyflog

1. Pobl a gyflogir

Oedran

Band oedran mewn blynyddoedd	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
16-24	119	4.00	117	4.28
25-29	219	7.37	189	6.92
30-34	260	8.75	244	8.93
35-39	282	9.49	256	9.37
40-44	399	13.42	337	12.33
45-49	433	14.56	394	14.42
50-54	487	16.38	441	16.14
55-59	433	14.56	431	15.77
60-64	244	8.21	224	8.20
65+	97	3.26	100	3.66
Cyfanswm	2973	100	2733	100

Mae ystod oedran y bobl sy'n gweithio i'r Cyngor yn debyg i'r blynyddoedd blaenorol, er bod cyfanswm y bobl sy'n gweithio i'r Cyngor wedi gostwng. Mae rhan fwyaf (dros hanner) y bobl sy'n gweithio i'r Cyngor rhwng 40 a 59 oed, ond mae canran y cyflogeion sydd rhwng 40 a 49 wedi gostwng ychydig.

Mae canran y bobl rhwng 16 a 29 oed yr ydym yn eu cyflogi wedi gostwng ac nid yw'n gynrychioliadol o boblogaeth ehangach Bro Morgannwg. Ar hyn o bryd rydym yn edrych ar ffyrdd o annog mwy o bobl ifanc i weithio i ni. Rydym

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

wedi bod yn edrych ar sut y gallwn wneud hyn gydag awdurdodau lleol eraill a phartneriaid allanol. Rydym wedi edrych ar fentrau megis cynllun prentisiaeth. Buasem yn hoffi gwneud hyn fel y gallwn adlewyrchu'r ystod oedran a geir yn y cymunedau lleol.

Rhyw

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Rhyw	Nifer	%	Nifer	%
Merched	2038	68.55	1852	67.76
Dynion	935	31.45	881	32.24
Cyfanswm	2973	100	2733	100

Mae ychydig mwy na thraean o'r bobl yr ydym yn eu cyflogi yn ferched. Mae hyn yn debyg i'r rhan fwyaf o awdurdodau lleol. Fel arfer maent yn cyflogi mwy o ferched na dynion. Mae hyn wedi aros tua'r un faint yn ystod y ddwy flynedd diwethaf er ein bod yn cyflogi llai o ddynion a merched erbyn hyn. Yn ystod 2014 / 2015, bu i ni gyflogi cyfradd ychydig uwch o ddynion o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol.

Ailbennu rhywedd

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Rhyw ar Enedigaeth	Nifer	%	Nifer	%
Benyw	1029	34.61	1004	36.74
Gwryw	512	17.22	504	18.44
Dim cofnod	1421	47.80	1215	44.46
Dewis peidio dweud	11	0.37	10	0.37

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Cyfanswm	2973	100	2733	100
-----------------	-------------	------------	-------------	------------

Bu i ni gychwyn adrodd ar ailbennu rhywedd yn 2013 / 2014. Mae nifer y cyflogeion sydd wedi dewis peidio cofnodi eu rhyw ar enedigaeth wedi gostwng ers 2013 / 2014. Mae hyn yn galonogol, ond mae bron i hanner (44.6%) o'n cyflogeion wedi dewis peidio â chofnodi eu rhyw ar enedigaeth.

Hunaniaeth Genedlaethol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Hunaniaeth Genedlaethol				
Prydeinig	1412	47.49	1260	46.10
Sais/Saesnes	74	2.49	70	2.56
Gwyddel/Gwyddeles o Ogledd Iwerddon	*	*	*	*
Albanwr/Albanes	*	*	*	*
Cymro/Cymraes	702	23.61	724	26.49
Arall	27	0.91	21	0.77
Dewis peidio dweud	13	0.44	11	0.40
Dim cofnod	735	24.72	637	23.31
Cyfanswm	2973	100	2733	100

Bu i ni gychwyn adrodd ar hunaniaeth genedlaethol yn 2013 / 2014. Mae ychydig llai na hanner ein cyflogeion yn ystyried eu hunain yn Brydeinig (46.10%). Mae hyn yn gyson â'r ffigyrau a adroddwyd yn 2013 / 2014. Mae

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

canran y cyflogeion sy'n ystyried eu hunain fel Cymry wedi cynyddu ychydig ers 2013 / 2014. Mae nifer y staff sy'n ystyried eu hunain fel 'Arall' wedi gostwng o 0.91% i 0.77%. Mae nifer y cyflogeion sydd wedi dewis peidio cofnodi eu hunaniaeth genedlaethol wedi gostwng ers 2013 / 2014.

Hil ac Ethnigrwydd

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

Cefndir Ethnig	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Gwyn a Phrydeinig	1594	53.62	1542	56.42
Gwyn a Seisnig	52	1.75	44	1.61
Gwyn ac Albanaid	47	1.58	33	1.21
Gwyn a Chymreig	744	25.03	645	23.60
Gwyn a Gwyddelig	12	0.4	13	0.48
Gwyn Arall	89	2.99	75	2.74
Gwyn a Du Caribiaidd	14	0.47	13	0.48
Gwyn a Du Affricanaidd	*	*	*	*
Gwyn ac Asiaidd	*	*	*	*
Cymysg Arall	*	*	*	*
Indiaidd	*	*	*	*
Pacistanaid	*	*	*	*
Asiaidd / Asiaidd Prydeinig	*	*	*	*
Caribiaidd	*	*	*	*
Du Arall	*	*	*	*
Tsieineaidd	*	*	*	*

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Arall	*	*	*	*
Heb ddatgelu	15	0.5	*	*
Dim cofnod	278	9.35	260	9.51
Dewis peidio dweud	24	0.81	21	0.77
Anhysbys	44	1.48	35	1.28
Cyfanswm	2973	100.00	2733	100

Mae rhan fwyaf y bobl yr ydym yn eu cyflogi (dros 85%) yn Wyn. Mae hon yn ganran uwch o'n gweithlu nag yn ystod blynyddoedd blaenorol. Mae nifer y cyflogeion o grwpiau ethnig eraill wedi gostwng ychydig i 2.12%. Mae hyn yn cael ei gymharu â chyfrifiad 2011, pan fo 96% o boblogaeth Cymru yn Wyn.¹ Mae nifer y cyflogeion sydd wedi dewis peidio â datgelu neu gofnodi eu hil a'u hethnigrwydd wedi gostwng hefyd ers 2013 / 2014.

Anabledd

Anabl	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Ydw	17	0.57	13	0.48
Ydw – cyfyngedig i raddau	80	2.69	73	2.67
Ydw - cyfyngedig iawn	11	0.37	11	0.40
Na	2333	78.47	2235	81.78
Dewis peidio dweud	40	1.35	37	1.35
Dim cofnod	492	16.55	364	13.32

¹ http://www.ons.gov.uk/ons/dcp171778_290982.pdf

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Cyfanswm	2973	100	2733	100
-----------------	-------------	------------	-------------	------------

Yn 2014 / 15, dywedodd 3.55% o'r cyflogeion bod ganddynt anabledd, oedd yn llai na'r nifer a adroddwyd yn ystod y blynyddoedd blaenorol. Mae'n dal yn is na'r gyfradd o bobl mewn oedran gwaith ym Mro Morgannwg sydd ag anabledd (22.7%²). Mae nifer y cyflogeion sydd wedi dewis peidio â dweud wrthym a oes ganddynt anabledd neu beidio wedi gostwng hefyd ers 2013 / 2014.

Ym mis Mai 2015, bu i'r Dirprwy Arweinydd lofnodi Adduned Sefydliadol Amser i Newid Cymru ar ran y Cyngor. Mae'r adduned yn annog didwylledd a thrafodaethau ynglŷn ag iechyd meddwl a'i fwriad yw cefnogi pobl â phroblemau iechyd meddwl yn y gweithle.

Mae Cyngor Cymru i'r Byddar wedi darparu sesiynau blasu iaith Arwyddion Prydeinig er mwyn hyrwyddo ymwybyddiaeth, dealltwriaeth a defnydd o iaith arwyddion.

Cyfeiriadedd Rhywiol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Cyfeiriadedd Rhywiol	Nifer	%	Nifer	%
Deurywiol	*	*	*	*
Hoyw neu lesbiaidd	32	1.08	34	1.24
Heterorywiol	1469	49.41	1435	52.51
Dim cofnod	1391	46.79	1188	43.47

² <https://stats.wales.gov.uk/Catalogue/Equality-and-Diversity/Disability/PeopleOfWorkingAgeWithDisabilities-by-Area-DisabilityType>

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Arall	*	*	*	*
Dewis peidio dweud	74	2.49	70	2.56
Cyfanswm	2973	100	2733	100

Bu i ni gychwyn adrodd ar gyfeiriadedd rhywiol yn 2013 / 2014. Mae ychydig mwy na hanner ein cyflogeion yn ystyried eu hunain yn heterorywiol. Mae hyn wedi codi ychydig ers 2013 / 14. Mae nifer y cyflogeion sy'n ystyried eu bod yn 'hoiw neu'n lesbiaidd' wedi cynyddu ychydig o 32 i 34. Mae 43.47% o'r cyflogeion yn dal i ddewis peidio â dweud beth yw eu cyfeiriadedd rhywiol. Mae hyn yn ei gwneud yn anodd i ni ddefnyddio'r wybodaeth. Fodd bynnag, mae nifer y cyflogeion sydd wedi dewis peidio cofnodi eu cyfeiriadedd rhywiol neu y mae'n well ganddynt beidio â dweud, wedi gostwng ers 2013 / 14.

Credoau Crefyddol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Credoau Crefyddol				
Mwslimaidd	12	0.4	*	*
Dewis peidio dweud	65	2.19	57	2.09
Bwdhaidd	*	*	*	*
Dim crefydd	631	21.22	649	23.75
Arall	22	0.74	21	0.77
Hindwâidd	*	*	*	*
Dim cofnod	1393	46.86	1189	43.51

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Iddewig	*	*	*	*
Cristion (pob enwad)	841	28.29	800	29.27
Cyfanswm	2973	100	2733	100

Bu i ni gychwyn adrodd ar greddau crefyddol yn 2013 / 2014. Yn 2014 / 2015 dywedodd y rhan fwyaf o'r cyflogeion eu bod yn Gristnogion (29.27%), tra bod 23.75% wedi dweud nad oes ganddynt unrhyw grefydd. Ym Mro Morgannwg, dywedodd 58.09% eu bod yn Gristnogion a dywedodd 32.89% nad oedd ganddynt grefydd. Mae nifer y cyflogeion a ddywedodd wrthym eu bod yn Fwslemaid, Bwdhyddion, Hindŵiaid ac Iddewon yn rhy fychan i'w ddatgelu. Fodd bynnag, mae nifer y cyflogeion sydd wedi dewis peidio cofnodi eu crefydd neu y mae'n well ganddynt beidio â dweud, wedi gostwng ers 2013 / 14.

Statws Priodasol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

Statws Priodasol	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Partneriaeth Sifil	*	*	*	*
Wedi Ysgaru	239	8.04	221	8.09
Wedi bod mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw sydd wedi ei diddymu erbyn hyn	*	*	*	*
Mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw ac yn byw gyda'ch partner	*	*	*	*
Wedi gwahanu'n gyfreithiol	*	*	*	*
Byw gyda'ch gilydd	20	0.67	15	0.55

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Priod	1481	49.82	1354	49.54
Dim cofnod	129	4.34	118	4.32
Partner	20	0.67	15	0.55
Dewis peidio dweud	65	2.19	63	2.31
Wedi gwahanu ond yn dal yn briod yn gyfreithlon	36	1.21	31	1.13
Sengl	931	31.32	876	32.05
Heb fanylu	11	0.37	*	*
Gweddw	23	0.77	17	0.62
Cyfanswm	2973	100	2733	100

Mae ychydig o dan hanner ein cyflogeion yn briod (49.54%) tra bod ychydig yn llai na thraean o'n cyflogeion yn sengl (32.05%). Yn gyffredinol, mae'r ffigyrau ar gyfer pob categori wedi aros yn gyson ers y llynedd. Ym Mro Morgannwg, dywedodd 43.45% o'r trigolion eu bod yn briod a dywedodd 41.37% eu bod yn sengl.

Mamolaeth, Tadolaeth a Mabwysiadu

Categori Absenoldeb	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Mamolaeth	76	79.17	72	88.88
Tadolaeth	20	20.83	*	*
Cyfanswm	96	100	81	100

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Yn 2014 / 15 bu i ni dalu am absenoldeb mamolaeth, tadolaeth neu fabwysiadu i 81 o gyflogeion. Mae hyn yn llai na nifer y cyflogeion y talwyd am absenoldeb mamolaeth, tadolaeth neu fabwysiadu iddynt y llynedd.

Yr Iaith Gymraeg

2013 / 2014	Deall		Siarad		Darllen		Ysgrifennu	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dim	1043	35.08	1145	38.51	1195	40.2	1296	43.59
Elfennol	629	21.16	493	16.58	424	14.26	338	11.37
Cymedrol	42	1.41	25	0.84	37	1.24	24	0.81
Da	19	0.64	15	0.5	15	0.5	11	0.37
Rhugl	64	2.15	60	2.02	60	2.02	53	1.78
Dim cofnod	1176	39.56	1235	41.54	1242	41.78	1251	42.08
Cyfanswm	2973	100	2973	100	2973	100	2973	100

2014 / 2015	Deall		Siarad		Darllen		Ysgrifennu	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dim	1002	36.66	1097	40.14	1139	41.68	1238	45.30
Elfennol	604	22.10	473	17.31	409	14.97	321	11.75

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Cymedrol	35	1.28	22	0.80	33	1.21	25	0.91
Da	14	0.51	10	0.37	14	0.51	10	0.37
Rhugl	67	2.45	64	2.34	62	2.27	55	2.01
Dim cofnod	1011	36.99	1067	39.04	1076	39.37	1084	39.66
Cyfanswm	2733	100	2733	100	2733	100	2733	100

Dywedodd ychydig dros un rhan o bump o'n cyflogeion bod ganddynt ddealltwriaeth elfennol o'r Gymraeg. O'r rhai a ddywedodd eu bod yn rhugl yn y Gymraeg, roedd y rhan fwyaf yn rhugl o ran deall (2.45%), yna o ran siarad (2.34%), darllen (2.27%) ac ysgrifennu (2.01%). Bu gwelliant yn nifer y cyflogeion a ddywedodd eu bod yn dda neu'n rhugl o ran deall, siarad, darllen neu ysgrifennu drwy gyfrwng y Gymraeg o'i gymharu â llynedd.

Mae hyn yn bwysig oherwydd bod y Cyngor yn gobeithio cydymffurfio â Safonau'r Iaith Gymraeg yn ystod y flwyddyn sydd i ddod. Er mwyn cefnogi datblygiad yr Iaith Gymraeg ymysg ein cyflogeion, rydym yn cynnig rhaglen addysg Cymraeg i oedolion ac yn annog cyflogeion i gymryd rhan. Rydym hefyd yn cynnal cynllun peilot mentora i gyflogeion er mwyn cefnogi eu proses o ddysgu. Mae hyn yn golygu bod siaradwyr Cymraeg rhugl neu ddysgwyr profiadol yn rhoi cymorth i ddysgwyr newydd. Mae tîm Cymraeg i Oedolion Prifysgol Caerdydd wedi darparu cefnogaeth allanol.

2. Dynion a merched a gyflogir

Swydd a gradd

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Categori'r Cyflogai	Gradd y Swydd	2013 / 2014						2014 / 2015					
		Merched		Dynion		Pob Swydd		Merched		Dynion		Pob Swydd	
		Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Statws Sengl	A	317	15.55	85	9.09	402	13.52	300	16.20	79	8.97	379	13.87
	B	33	1.62	52	5.56	85	2.86	26	1.40	50	5.68	76	2.78
	C	309	15.16	91	9.74	400	13.45	298	16.09	79	8.97	377	13.79
	D	351	17.22	114	12.19	465	15.64	240	12.96	108	12.26	348	12.73
	E	271	13.3	122	13.05	393	13.22	251	13.55	116	13.17	367	13.43
	F	147	7.21	97	10.37	244	8.21	152	8.21	97	11.01	249	9.11
	G	94	4.61	54	5.78	148	4.97	89	4.81	54	6.13	143	5.23
	H	77	3.78	86	9.2	163	5.49	80	4.32	90	10.22	170	6.22
	I	129	6.33	70	7.49	199	6.69	125	6.75	60	6.81	185	6.77
	J	48	2.36	37	3.96	85	2.86	48	2.59	32	3.63	80	2.93
	K	28	1.37	17	1.82	45	1.51	28	1.51	17	1.93	45	1.65
	Cyfan swm	1804	88.52	825	88.24	2629	88.41	1637	88.39	782	88.76	2419	88.51
Prif Swyddog	Cyfan swm	18	0.89	24	2.57	42	1.42	17	0.92	27	3.06	44	1.61
Crefft	Cyfan swm	0	0	14	1.5	14	0.47	0	0.00	*	0.34	*	*
Soulbury	Cyfan swm	*	*	*	*	14	0.47	11	0.59	*	0.45	15	0.55
Athrawon	Cyfan swm	*	*	*	*	43	1.45	30	1.62	*	0.79	37	1.35
Ieuenctid a Chymunedau	Cyfan swm	169	8.29	62	6.63	231	7.77	157	8.48	58	6.58	215	7.87
Cyfanswm		2038	100	935	100	2973	100	1852	100	881	100	2733	100

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Rydym yn cyflogi y rhan fwyaf o'n cyflogeion yn unol â thelerau ac amodau 'Statws Sengl' (88.51%). Mae hyn wedi aros ar lefel debyg ers y flwyddyn flaenorol. Mae cyfradd y cyflogeion yng Ngradd D wedi gostwng ers y llynedd pan roedd y gyfran fwyaf yn derbyn cyflog Gradd D. Mae hyn yn golygu bod nifer y cyflogeion sy'n derbyn cyflog Gradd A, C, D ac E yn eithaf tebyg yn 2014/15.

Y grŵp ail fwyaf yw 'leuenctid a Chymunedau' gyda 7.87% yn cael eu cyflogi yn y categori hwn. Mae hon yn ganran sydd ychydig yn uwch na'r llynedd (er bod nifer y cyflogeion yn y categori hwn wedi gostwng mewn gwirionedd).

Mae nifer y Prif Swyddogion a gyflogir wedi codi o 42 i 44. Mae hyn o ganlyniad i nifer o newidiadau i strwythur y Cyngor yn ystod y cyfnod riportio.

Mae yna gyfradd uwch o ferched na dynion yn cael eu cyflogi ar Radd A a Gradd C. Tra bod cyfradd fwy o ddynion na merched yn cael eu cyflogi ar Radd F, G a H. Rydym wedi datblygu cynllun gweithredu er mwyn mynd i'r afael â'r bwlch rhwng cyflogau'r rhywiau a gwahanu galwedigaethol.

Cyflog

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

Band Cyflog (£)	2013 / 2014						2014 / 2015					
	Merched		Dynion		Pob Swydd		Merched		Dynion		Pob Swydd	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
0 – 14,999	495	24.29	200	6.73	695	23.38	425	22.95	155	17.59	580	21.22
15,000-19,999	839	41.17	313	10.53	1152	38.75	719	38.82	293	33.26	1012	37.03
20,000-	292	14.33	161	5.42	453	15.24	289	15.60	154	17.48	443	16.21

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

24,999												
25,000-29,999	113	5.54	85	2.86	198	6.66	124	6.70	98	11.12	222	8.12
30,000-34,999	176	8.64	97	3.26	273	9.18	117	6.32	67	7.60	184	6.73
35,000-39,999	74	3.63	40	1.35	114	3.83	125	6.75	68	7.72	193	7.06
40,000-44,999	22	1.08	14	0.47	36	1.21	26	1.40	17	1.93	43	1.57
45,000-49,999	*	*	*	*	15	0.50	10	0.54	*	0.23	12	0.44
50,000+	18	0.88	19	0.64	37	1.24	17	0.92	27	3.06	44	1.61
Cyfanswm	2038	100	935	31.45	2973	100	1852	100	881	100	2733	100

Mae'r bandiau cyflog yn dangos cyflog blwyddyn sylfaenol am yr hyn sy'n cyfateb i lawn amser ac nid ydynt yn cynnwys lwfansau eraill. Roedd y cyflog i'r rhan fwyaf o'n cyflogeion rhwng £15,000 a £19,000 y flwyddyn (37.03%). Roedd hyn yn debyg i llynedd.

Yn 2014 / 15 roedd un fenyw yn llai, ac wyth mwy o ddynion nag yn 2013 / 2014 yn ennill dros £50,000 y flwyddyn. Mae'r cynnydd yn nifer y dynion sy'n ennill dros £50,000 yn bennaf o ganlyniad i ddyfarniad costau byw Prif Swyddogion (a ddaeth i rym ar 1 Ionawr 2015). Oherwydd hyn, bu i 6 o ddynion symud i'r band "£50,000+" oherwydd eu bod yn derbyn cyflog uchaf gradd Rheolwyr Gweithredol.

Math o Gontract a Phatrwm Gweithio

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014			2014 / 2015		
	Merched	Dynion	Pob Swydd	Merched	Dynion	Pob Swydd

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Llawn amser - parhaol	601	29.49	600	64.17	1201	40.40	565	30.51	570	64.70	1135	41.53
Llawn amser - dros dro	101	4.96	69	7.38	170	5.72	107	5.78	63	7.15	170	6.22
Rhan amser - parhaol	854	41.90	139	14.87	993	33.40	840	45.36	134	15.21	974	35.64
Rhan amser - dros dro	239	11.73	28	2.99	267	8.98	121	6.53	18	2.04	139	5.09
Yn ystod y tymor yn unig	*	*	*	*	13	0.44	13	0.70	*	0.45	17	0.62
Cyflenwi	233	11.43	96	10.27	329	11.07	206	11.12	92	10.44	298	10.90
Cyfanswm	2038	100	935	100	2973	100	1852	100	881	100	2733	100

Er bod nifer y bobl yr ydym yn eu cyflogi yn barhaol yn parhau i ostwng, roedd gan 77.17% o'n cyflogeion gontract parhaol. Mae hyn yn gynydd ers y flwyddyn flaenorol (73.80%).

Mae cyfran y cyflogeion oedd yn gweithio'n rhan amser hefyd wedi gostwng ers y flwyddyn flaenorol i 40.73%. Yn benodol, mae nifer y merched mewn swyddi rhan amser parhaol wedi cynyddu o 41.90% i 45.36%.

Mae nifer y staff cyflenwi wedi gostwng o 11.07% i 10.90%.

Mae gennym amrywiaeth o bolisiau teulu gyfeillgar. Rydym yn annog cyflogeion i sicrhau cydbwysedd gwaith / bywyd rhesymol. Pryd bynnag fo'n bosibl, rydym yn ystyried ceisiadau cyflogeion am oriau gweithio hyblyg er mwyn gweddu i'w hamgylchiadau unigol. Ym mis Mai 2015 bu i ni dreialu cynllun prynu gwyliau blynyddol a chynllun gostwng oriau gwaith yn wirfoddol.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

3. Pobl sydd wedi gwneud cais am swyddi

Bu i ni hysbysebu 269 o swyddi yn ystod y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2014 a 31 Mawrth 2015. Rydym yn hysbysebu yn fewnol yn y Cyngor, yn allanol ar-lein, yn y papur newydd, mewn cyhoeddiadau arbenigol, yn y ganolfan gwaith, mewn ffeiriau swyddi, ymysg grwpiau cymunedol lleol a phartneriaid allanol er mwyn cyrraedd pob rhan o'r gymuned leol.

Bu i ni dderbyn ychydig mwy na 68% o'n ceisiadau ar-lein ac rydym wedi bod yn datblygu ein ffurflen ymgeisio ar-lein er mwyn ei symleiddio a'i gwneud yn haws i ymgeiswyr ei chwblhau.

Oedran

Band oedran mewn blynyddoedd	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
16-19	111	3.47	109	3.81
20-24	685	21.44	543	18.98
25-29	485	15.18	434	15.17
30-34	372	11.64	372	13.00
35-39	289	9.05	257	8.98
40-44	348	10.89	324	11.32
45 - 49	324	10.14	273	9.54
50 - 54	253	7.92	235	8.21
55-59	164	5.13	136	4.75
60-64	63	1.97	63	2.20
65+	15	0.47	*	*

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Dim cofnod	86	2.69	106	3.70
Cyfanswm	3195	100	2861	100

Bu i lai o bobl ymgeisio am swyddi gyda ni yn 2014 / 2015 nag yn ystod y flwyddyn faenorol. Daeth y ganran uchaf o geisiadau gan rai rhwng 20 a 24 oed, er bod y nifer yn llai nag yn ystod y flwyddyn flaenorol. Rydym yn gweithio tuag at gynyddu nifer y bobl ifanc sy'n gweithio i ni. Rydym yn gwneud hyn drwy edrych ar sut allwn ddatblygu ein cynlluniau prentisiaeth a chynlluniau i hyfforddeion.

Rhyw

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Rhyw	Nifer	%	Nifer	%
Merched	2145	67.14	1849	64.63
Dynion	1018	31.86	981	34.29
Heb ddatgelu	32	1	31	1.08
Cyfanswm	3195	100	2861	100

Roedd bron i ddwy ran o dair o'r bobl oedd yn ymgeisio am swyddi yn ferched. Mae hyn yn debyg i'r ganran o ddynion a merched yr ydym yn eu cyflogi.

Ailbennu rhywedd

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Rhyw ar Enedigaeth	Nifer	%	Nifer	%
Benyw	1826	57.15	1597	55.82
Gwryw	885	27.70	864	30.20
Dim cofnod	481	15.05	396	13.84

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Dewis peidio dweud	*	*	*	*
Cyfanswm	3195	100	2861	100

Hunaniaeth Genedlaethol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Hunaniaeth Genedlaethol	Nifer	%	Nifer	%
Prydeinig	1927	60.31	1356	47.40
Sais/Saesnes	117	3.66	137	4.79
Gwyddel/Gwyddeles o Ogledd Iwerddon	*	*	*	*
Dim cofnod	166	5.2	59	2.06
Arall	65	2.03	79	2.76
Dewis peidio dweud	*	*	*	*
Albanwr/Albanes	*	*	*	*
Cymro/Cymraes	907	28.39	1211	42.33
Cyfanswm	3195	100	2861	100

Dywedodd 47.40% o'r bobl oedd yn ymgeisio am swyddi eu bod yn Brydeinig, sy'n llai na llynedd. Roedd 42.33% o'r bobl oedd yn ymgeisio am swyddi yn ystyried eu bod yn Gymry, sy'n gynnydd sylweddol ers 2013 / 14.

Hil ac Ethnigrwydd

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

**Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg
1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015**

Cefndir Ethnig	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Gwyn a Phrydeinig	2255	70.58	2175	76.02
Gwyn a Seisnig	19	0.59	*	*
Gwyn ac Albanaid	52	1.63	13	0.45
Gwyn a Chymreig	398	12.46	158	5.52
Gwyn a Gwyddelig	*	*	15	0.52
Gwyn Arall	87	2.72	86	3.01
Gwyn a Du Caribïaidd	21	0.66	14	0.49
Gwyn a Du Affricanaidd	*	*	*	*
Gwyn ac Asiaidd	*	*	0	0.00
Cymysg Arall	*	*	*	*
Indiaidd	16	0.5	*	*
Pacistanaid	13	0.41	*	*
Bangladeshaid	*	*	*	*
Asiaidd Arall	22	0.69	23	0.80
Caribiaidd	*	*	*	*
Affricanaidd	*	*	*	*
Du Arall	16	0.5	10	0.35
Tsieineaidd	*	*	*	*

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Arall	19	0.59	*	*
Heb ddatgelu	*	*	*	*
Dim cofnod	192	6.01	299	10.45
Dewis peidio dweud	*	*	11	0.38
Anhysbys	17	0.53	*	*
Cyfanswm	3195	100	2861	100

Roedd 85.5% o'r bobl oedd yn ymgeisio am swyddi yn Wyn. Mae hyn yn is na'r ganran o bobl Wyn a ymgeisiodd am swyddi yn ystod y flwyddyn riportio flaenorol (ychydig mwy na 88%). Roedd llai na 5% o'r ymgeiswyr o grwpiau ethnig eraill. Mae hyn yn fwy na'r gyfran yr ydym yn ei chyflogi ar hyn o bryd.

Anabledd

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Anabl	Nifer	%	Nifer	%
Ydw	19	0.59	*	*
Ydw - cyfyngedig iawn	*	*	*	*
Ydw – cyfyngedig i raddau	114	3.57	110	3.84
Dewis peidio dweud	26	0.81	31	1.08
Na	2811	87.98	2412	84.31
Dim cofnod	221	6.92	305	10.66

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Cyfanswm	3195	100	2861	100
-----------------	-------------	------------	-------------	------------

Dywedodd ychydig llai na 4% o'r bobl a ymgeisiodd am swyddi bod ganddynt anabledd. Mae hyn yn is na'r llynedd. Mae hyn yn gyffredinol debyg i gyfran y cyflogeion sydd wedi dweud wrthym fod ganddynt anabledd.

Cyfeiriadedd Rhywiol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Cyfeiriadedd Rhywiol	Nifer	%	Nifer	%
Deurywiol	21	0.66	*	*
Hoyw neu lesbiaidd	64	2.00	67	2.34
Heterorywiol	2553	73.91	2336	81.65
Dim cofnod	479	14.99	366	12.79
Arall	*	*	*	*
Dewis peidio dweud	71	2.22	82	2.87
Cyfanswm	3195	100	2861	100

Bu i ganran yr ymgeiswyr heterorywiol gynyddu. Dywedodd mwy na 2% o'r bobl oedd yn ymgeisio am swyddi eu bod yn Hoyw neu'n Lesbiaidd. Mae hyn yn gynydd ers 2013 / 2014 ac mae bron yn ddwywaith cymaint â'r nifer sy'n gweithio i ni.

Credoau Crefyddol

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Credoau Crefyddol	Nifer	%	Nifer	%
Bwdhaidd	12	0.38	*	*
Cristion (pob enwad)	1148	35.93	1001	34.99
Hindŵaidd	15	0.47	*	*
Iddewig	*	*	*	*
Mwslimaidd	22	0.69	25	0.87
Dim crefydd	1401	43.85	1341	46.87
Dim cofnod	495	15.49	382	13.35
Arall	18	0.56	18	0.63
Dewis peidio dweud	81	2.54	79	2.76
Sikh	*	*	0	0
Cyfanswm	3195	100	2861	100

Dywedodd bron i hanner yr ymgeiswyr nad oedd ganddynt grefydd a dywedodd bron i 35% eu bod yn Gristnogion. Mae hyn yn uwch nag yn y categorïau hynny ymysg ein staff.

Statws Priodasol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014	2014 / 2015
--	-------------	-------------

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Statws Priodasol	Nifer	%	Nifer	%
Partneriaeth Sifil	*	*	0	0
Wedi Ysgaru	207	6.48	192	6.71
Wedi bod mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw sydd wedi ei diddymu erbyn hyn	*	*	0	0
Mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw ac yn byw gyda'ch partner	*	*	*	*
Wedi gwahanu'n gyfreithiol	*	*	*	*
Byw gyda'ch gilydd	26	0.81	16	0.56
Priod	1033	32.33	825	28.84
Dim cofnod	160	5.01	299	10.45
Partner	28	0.88	*	*
Dewis peidio dweud	62	1.94	86	3.01
Wedi gwahanu ond yn dal yn briod yn gyfreithlon	57	1.78	58	2.03
Wedi gwahanu, ond yn gyfreithlon yn dal mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw	0	0	*	*
Sengl	1588	49.7	1359	47.50
Heb fanylu	*	*	*	*
Gweddw	14	0.44	16	0.56
Cyfanswm	3195	100	2861	100

Dywedodd bron i hanner y bobl sy'n ymgeisio am swyddi eu bod yn sengl a dywedodd bron i draean ohonynt eu bod yn briod. Mae'r cyfrannau hyn yn gwbl groes i'r cyfrannau ymysg ein staff. Bu i bron ddwywaith cymaint o ymgeiswyr beidio â chofnodi eu statws priodasol o'i gymharu â llynedd.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Mamolaeth, Tadolaeth a Mabwysiadu

Nid ydym yn bwriadu adrodd ar hyn oherwydd ein bod yn teimlo y gallwn beri i bobl beidio ag ymgeisio am swyddi.

Yr Iaith Gymraeg

2013 / 2014	Deall		Siarad		Darllen		Ysgrifennu	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dim	1427	44.66	1582	49.51	1706	53.4	1865	58.37
Elfennol	1158	36.24	965	30.2	804	25.16	673	21.06
Cymedrol	75	2.35	73	2.28	80	2.5	60	1.88
Da	54	1.69	36	1.13	59	1.85	48	1.5
Rhugl	151	4.73	142	4.44	143	4.48	134	4.19
Dim cofnod	330	10.33	397	12.43	403	12.61	415	12.99
Cyfanswm	3195	100	3195	100	3195	100	3195	100

2014/2015	Deall		Siarad		Darllen		Ysgrifennu	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dim	1276	44.60	1425	49.81	1533	53.58	1665	58.20
Elfennol	962	33.62	797	27.86	671	23.45	566	19.78
Cymedrol	52	1.82	68	2.38	58	2.03	44	1.54
Da	65	2.27	35	1.22	62	2.17	64	2.24
Rhugl	145	5.07	140	4.89	136	4.75	116	4.05
Dim cofnod	361	12.62	396	13.84	401	14.02	406	14.19
Cyfanswm	2861	100	2861	100	2861	100	2861	100

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Dyweddodd 5.07% o'r bobl oedd yn ymgeisio am swyddi eu bod yn rhugl o ran deall y Gymraeg. Mae hyn yn fwy na dwywaith cyfran ein staff sy'n rhugl o ran deall y Gymraeg.

4. Cyflogeion sydd wedi gwneud cais i newid swyddi

Rydym yn gweithio tuag at gasglu gwybodaeth am gyflogeion sydd wedi gwneud cais i newid swyddi. Buasem yn hoffi gallu gweld faint o'r ceisiadau oedd yn llwyddiannus a faint oedd yn aflwyddiannus. Rydym yn gobeithio bod mewn sefyllfa i adrodd ar hyn yn y dyfodol. Ni fyddwn yn adrodd ar swyddi sydd wedi'u gwarchod na'r rhai sy'n destun adleoli.

5. Cyflogeion sydd wedi gwneud cais am hyfforddiant

Rydym yn gweithio er mwyn gallu casglu'r wybodaeth hon. Rydym yn gobeithio gallu adrodd ar hyn yn y dyfodol.

6. Cyflogeion sy'n mynychu hyfforddiant

Daw ein gwybodaeth am hyfforddiant o'r meysydd canlynol yn y Cyngor:

- Hyfforddiant a Datblygiad Corfforaethol;
- Gwasanaethau Cymdeithasol; a
- Chydraddoldeb.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Pan fo cyflogeion yn gwneud cais am hyfforddiant, maent yn darparu eu rhif cyflogai, yr ydym yn ei gysylltu â'r wybodaeth a ddelir ar ein systemau adnoddau dynol a chyflogres. Yna rydym yn gallu adrodd ar niferoedd y cyflogeion yn ôl nodweddion gwarchoddedig. Mae hyn ond yn cynnwys hyfforddiant y mae cyflogeion yn gwneud cais amdano drwy ryngrwyd ein staff.

Oedran

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Band Oedran Mewn Blynyddoedd	Nifer	%	Nifer	%
16-19	*	*	*	*
20-24	27	3.08	45	5.43
25-29	61	6.95	51	6.15
30-34	93	10.59	70	8.44
35-39	92	10.48	85	10.25
40-44	122	13.9	96	11.58
45-49	135	15.38	112	13.51
50-54	135	15.38	139	16.77
55-59	130	14.81	144	17.37
60-64	69	7.86	66	7.96
65+	12	1.37	19	2.29
Cyfanswm	878	100	829	100

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Yn gyffredinol mae proffil oedran y cyflogeion sydd wedi gwneud cais am hyfforddiant yn adlewyrchu proffil oedran cyffredinol ein staff.

Rhyw

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Rhyw	Nifer	%	Nifer	%
Merched	688	78.36	648	78.17
Dynion	190	21.64	181	21.83
Cyfanswm	878	100	829	100

Roedd mwy na thri chwarter y bobl a fynychodd hyfforddiant yn ferched. Mae hon yn ganran debyg i'r llynedd ac mae'n uwch na chyfran y merched yr ydym yn eu cyflogi.

Ailbennu rhywedd

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Rhyw ar Enedigaeth	Nifer	%	Nifer	%
Benyw	399	45.44	400	48.25
Gwryw	136	15.49	137	16.53
Dim cofnod	341	38.84	288	34.74
Dewis peidio dweud	*	*	*	*

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Cyfanswm	878	100	829	100
-----------------	------------	------------	------------	------------

Hunaniaeth Genedlaethol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Hunaniaeth Genedlaethol				
Prydeinig	394	44.87	368	44.39
Sais/Saesnes	22	2.51	21	2.53
Gwyddel/Gwyddeles o Ogledd Iwerddon	*	*	*	*
Dim cofnod	184	20.96	167	20.14
Arall	*	*	*	*
Dewis peidio dweud	*	*	*	*
Albanwr/Albanes	*	*	*	*
Cymro/Cymraes	263	29.95	260	31.36
Cyfanswm	878	100	829	100

Roedd ychydig llai na 45% o'r bobl a fynychodd hyfforddiant yn ystyried eu hunain yn Brydeinig. Mae hyn yn adlewyrchu nifer y cyflogeion sy'n ystyried eu hunain yn Brydeinig. Dywedodd bron i draean eu bod yn Gymry, sy'n uwch na chyfran y cyflogeion sy'n ystyried eu hunain yn Gymry.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Hil ac Ethnigrwydd

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Cefndir Ethnig	Nifer	%	Nifer	%
Gwyn a Phrydeinig	523	59.57	539	65.02
Gwyn a Seisnig	10	1.14	*	*
Gwyn ac Albanaid	*	*	*	*
Gwyn a Chymreig	212	24.15	173	20.87
Gwyn a Gwyddelig	*	*	*	*
Gwyn Arall	14	*	14	1.69
Gwyn a Du Caribiaidd	*	*	*	*
Gwyn a Du Affricanaidd	0	0	0	0.00
Gwyn ac Asiaidd	0	0	0	0.00
Cymysg Arall	*	*	*	*
Indiaidd	*	*	*	*
Pacistanaid	*	*	*	*
Asiaidd Arall	*	*	*	*
Caribiaidd	*	*	*	*
Du Arall	*	*	*	*
Tsieineidd	*	*	*	*
Arall	0	0	*	*
Heb ddatgelu	*	*	*	*

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Dim cofnod	73	8.31	48	5.79
Dewis peidio dweud			*	*
Anhysbys	*	*	*	*
Cyfanswm	878	100.00	829	100

Roedd mwy na 65% o'r cyflogeion a fynychodd hyfforddiant yn Wyn a Phrydeinig. Mae hyn yn uwch na'r gyfran o'n cyflogeion a ystyriai eu hunain fel Gwyn a Phrydeinig. Mae'r niferoedd datgelu isel a nifer y bobl nad ydynt yn cofnodi eu hil neu ethnigrwydd yn uchel. Mae hyn yn ei gwneud yn anodd i ni ddefnyddio'r wybodaeth.

Anabledd

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Anabl				
Na	770	87.7	742	89.51
Dim cofnod	58	6.61	44	5.31
Dewis peidio dweud	13	1.48	11	1.33
Ydw	*	*	*	*
Ydw – cyfyngedig i raddau	30	3.42	24	2.90
Ydw - cyfyngedig iawn	*	*	*	*

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Cyfanswm	878	100	829	100
-----------------	------------	------------	------------	------------

Dywedodd ychydig llai na 4% o'r cyflogeion a fynychodd gyrsiau hyfforddi bod ganddynt anabledd. Mae hyn yn uwch na'r gyfran o'n cyflogeion sy'n dweud bod ganddynt anabledd.

Mae nifer o gamau wedi eu sefydlu er mwyn sicrhau bod hyfforddiant yn hygyrch i gyflogeion ag anabledd. Gall pobl gael mynediad i'r ystafelloedd hyfforddi yn y Swyddfeydd Dinesig gan ddefnyddio lifft, ac mae yna ddodrefn symudol yn yr ystafelloedd er mwyn hwyluso'r defnydd o offer symudedd. Mae'r ystafell wedi cael ei gosod fel y gall hyfforddeion ddarllen gwefusau'r hyfforddwyr. Gall hyfforddeion byddar ddefnyddio cyfieithydd. Gall pobl ofyn i gael defnyddio toiledau sydd wedi'u haddasu i bobl anabl. Gallwn ddarparu deunyddiau hyfforddi sydd wedi eu hargraffu mewn lliwiau priodol i bobl sy'n lliwddall a phobl â dyslecsia - yn seiliedig ar eu hasesiad dyslecsia. Mae'r camau hyn ymysg rhai o'r dulliau yr ydym wedi eu defnyddio i sicrhau bod hyfforddiant yn hygyrch i'r holl gyflogeion.

Cyfeiriadedd Rhywiol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

Cyfeiriadedd Rhywiol	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Deurywiol	*	*	*	*
Hoyw neu lesbiaidd	11	1.25	18	2.17
Heterorywiol	497	56.61	508	61.28
Dim cofnod	335	38.15	278	33.53

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Arall	*	*	*	*
Dewis peidio dweud	29	3.3	23	2.77
Cyfanswm	878	100	829	100

Dyweddodd mwy na 60% o'r cyflogeion a fynychodd hyfforddiant eu bod yn heterorywiol. Mae hyn yn uwch na'r gyfran o'n cyflogeion sy'n dweud eu bod yn heterorywiol (52.51%). Dyweddodd 2.17% o'r rhai a fynychodd hyfforddiant eu bod yn hoyw neu'n lesbiaidd. Mae hyn yn uwch na'r llynedd a hefyd yn uwch na'r gyfradd o'n cyflogeion sy'n dweud eu bod yn hoyw neu'n lesbiaidd (1.24%).

Credoau Crefyddol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Credoau Crefyddol	Nifer	%	Nifer	%
Mwslimaidd	*	*	*	*
Dewis peidio dweud	25	2.85	18	2.17
Bwdhaidd	*	*	*	*
Dim crefydd	218	24.83	223	26.90
Arall	*	*	10	1.21
Hindŵaidd	0	0	0	0.00
Dim cofnod	335	38.15	276	33.29
Iddewig	0	0	*	*
Cristion (pob enwad)	288	32.8	298	35.95

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Cyfanswm	878	100	829	100
-----------------	------------	------------	------------	------------

Dywedodd y rhan fwyaf o'r cyflogeion a fynychodd hyfforddiant eu bod yn Gristnogion. Mae hyn yn gynnydd ers y llynedd a hefyd mae'n uwch na'r gyfradd o'n cyflogeion sy'n dweud eu bod yn Gristnogion. Mae'r adran hyfforddi yn gallu darparu man gweddïo preifat os gwneir cais ymlaen llaw.

Statws Priodasol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Partneriaeth Sifil	0	0	*	*
Wedi Ysgaru	82	9.34	83	10.01
Wedi bod mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw sydd wedi ei diddymu erbyn hyn	*	*	0	0.00
Mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw ac yn byw gyda'ch partner	*	*	*	*
Wedi gwahanu'n gyfreithiol	*	*	0	0.00
Byw gyda'ch gilydd	*	*	*	*
Priod	428	48.75	397	47.89
Dim cofnod	29	3.30	27	3.26

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Partner	*	*	*	*
Dewis peidio dweud	25	2.85	20	2.41
Wedi gwahanu ond yn dal yn briod yn gyfreithlon	*	*	*	*
Sengl	283	32.23	283	34.14
Heb fanylu	0	0	*	*
Gweddw	*	*	*	*
Cyfanswm	878	100	829	100

Dywedodd ychydig llai na hanner y rhai a fynychodd hyfforddiant eu bod yn briod, a dywedodd ychydig mwy na'u hanner eu bod yn sengl. Mae hyn yn debyg i'r cyfrannau a gofnodwyd y llynedd ac yn gyffredinol ymysg ein cyflogeion.

Mamolaeth, Tadolaeth a Mabwysiadu

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

Categori Absenoldeb	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Mamolaeth	20	68.97	16	69.57
Tadolaeth	*	*	*	*

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Cyfanswm	29	100.00	23	100
-----------------	-----------	---------------	-----------	------------

Cafodd 23 o bobl hyfforddiant yn ystod yr un flwyddyn ag y bu iddynt gael absenoldeb mamolaeth, tadolaeth neu fabwysiadu. Mae hyn yn is na'r llynedd.

Yr Iaith Gymraeg

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

2013 / 2014	Deall		Siarad		Darllen		Ysgrifennu	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dim	349	39.75	398	45.33	410	46.7	446	50.8
Elfennol	211	24.03	163	18.56	145	16.51	115	13.1
Cymedrol	17	1.94	10	1.139	16	1.82	*	*
Da	*	*	*	*	*	*	*	*
Rhugl	23	2.62	23	2.62	21	2.39	21	2.39
Dim cofnod	272	30.98	280	31.89	282	32.12	286	32.57
Cyfanswm	878	100	878	100	878	100	878	100

2014 / 2015	Deall		Siarad		Darllen		Ysgrifennu	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dim	348	41.98	385	46.44	395	47.65	438	52.83
Elfennol	205	24.73	162	19.54	148	17.85	105	12.67

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Cymedrol	10	1.21	*	*	*	*	*	*
Da	*	*	*	*	*	*	*	*
Rhugl	21	2.53	21	2.53	21	2.53	20	2.41
Dim cofnod	237	28.59	249	30.04	253	30.52	259	31.24
Cyfanswm	829	100	829	100	829	100	829	100

O'r rhai a fynychodd hyfforddiant, roedd y gyfran o siaradwyr Cymraeg rhugl yn debyg i'r gyfran ymysg ein staff. Roedd gan ychydig llai na chwarter y rhai a fynychodd hyfforddiant ddealltwriaeth elfennol o'r Gymraeg. Mae hyn yn uwch na'r gyfran ymysg ein staff sydd â dealltwriaeth elfennol o'r Gymraeg. Rydym yn parhau i ystyried opsiynau ar gyfer hyrwyddo hyfforddiant Cymraeg. Rydym yn disgwyl am y "Safonau" diwygiedig gan y Comisiynydd mewn perthynas â darparu hyfforddiant yn y Gymraeg er mwyn cael arweiniad wrth ystyried y mater.

7. Cyflogeion fu'n ymwneud â gweithdrefnau cwyno a disgyblu

Mae hyn yn cynnwys cyflogeion fu'n ymwneud â gweithdrefnau cwyno fel achwynydd, fel rhai y cwynwyd yn eu herbyn neu fel rhai fu'n destun camau disgyblu.

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, ni allwn ddatgelu'r wybodaeth hon. Ym mhob categori, mae nifer y cyflogeion a swm y data yn rhy fychan i ni ei ddadansoddi mewn ffordd ystyrlon.

8. Cyflogeion a adawodd ein cyflogaeth

Nid yw'r wybodaeth ganlynol yn cynnwys staff ysgolion, ond mae'n cynnwys y rhai sy'n gweithio i ni fel staff cyflenwi a thros dro.

Pob Swydd

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

Rhesymau dros Arael	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Diswyddo	36	11.25	30	9.77
Arall	74	23.13	54	17.59
Dileu swyddi	*	*	24	7.82
Ymddiswyddo	165	51.56	165	53.75
Ymddeol	36	11.25	34	11.07
Cyfanswm	320	100	307	100

Yn 2014/15, gadawodd llai o gyflogeion nag yn 2013/14. Roedd dros hanner y rhain yn ymddeoliadau a bu mwy o ddileu swyddi nag yn ystod y flwyddyn flaenorol. Rydym yn amcanu at sefydlu dull gadarnhaol o reoli newid, er mwyn helpu i liniaru, osgoi a lleihau'r achosion o ddileu swyddi'n orfodol. Mae cwtogi arian gwasanaethau cyhoeddus yn golygu ei bod yn anochel y bydd yna gynnydd yn niferoedd yr ymddeoliadau cynnar a'r swyddi a ddilëir o ganlyniad i hynny.

Oedran

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

Band oedran mewn blynyddoedd	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

16-19	*	*	*	*
20-24	26	8.13	23	7.49
25-29	37	11.56	36	11.73
30-34	30	9.38	34	11.07
35-39	26	8.13	34	11.07
40-44	27	8.44	29	9.45
45-49	38	11.88	29	9.45
50-54	29	9.06	33	10.75
55-59	35	10.95	30	9.77
60-64	39	12.19	36	11.73
65+	31	9.69	22	7.17
Cyfanswm	320	100	307	100

Mae taeniad oedran y cyflogeion sy'n gadael yn eithaf cyson ar draws y bandiau oedran.

Rhyw

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Rhyw	Nifer	%	Nifer	%
Merched	193	60.31	200	65.14
Dynion	127	39.69	107	34.85
Cyfanswm	320	100	307	100

Bu i fwy o ferched na dynion adael eu swyddi yn y Cyngor. Roedd y gymhareb hon yn debyg i'r llynedd. Y prif reswm dros adael yn achos dynion a merched oedd ymddeoliad gwirfoddol.

Ailbennu rhywedd

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Rhyw ar Enedigaeth	Nifer	%	Nifer	%
Benyw	46	14.38	105	34.20
Gwryw	30	9.38	68	22.15
Dim cofnod	243	75.94	133	43.32
Dewis peidio dweud	*	*	*	*
Cyfanswm	320	100	307	100

Hunaniaeth Genedlaethol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Hunaniaeth Genedlaethol				
Prydeinig	213	66.56	130	42.35
Sais/Saesnes	*	*	*	*
Gwyddel/Gwyddeles o Ogledd Iwerddon	*	*	0	0.00
Dim cofnod	*	*	55	17.92
Arall	0	0	42	13.68
Dewis peidio dweud	98	30.63	*	*
Albanwr/Albanes	0	0	0	0.00
Cymro/Cymraes	*	*	72	23.45
Cyfanswm	320	100	307	100

Dim ond 42% o'r rhai a adawodd oedd yn ystyried eu bod yn Brydeinig, o'i gymharu â 67% y llynedd. Roedd cyfran llawer uwch o'r rhai a adawodd yn ystyried eu hunain yn Gymry na'r llynedd.

Hil ac Ethnigrwydd

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Cefndir Ethnig				
Gwyn a Phrydeinig	100	31.25	160	52.12
Gwyn a Seisnig	11	3.44	*	*

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Gwyn ac Albanaid	13	4.06	*	*
Gwyn a Chymreig	122	38.13	69	22.48
Gwyn a Gwyddelig	*	*	*	*
Gwyn Arall	*	*	*	*
Gwyn a Du Caribïaidd	*	*	*	*
Gwyn a Du Affricanaidd	0	0	*	*
Gwyn ac Asiaidd	0	0	0	0.00
Cymysg Arall	*	*	*	*
Indiaidd	0	0	*	*
Pacistanaid	*	*	*	*
Asiaidd Arall	*	*	*	*
Caribïaidd	0	0	0	0.00
Du Arall	0	0	0	0.00
Tsieineaidd	0	0	0	0.00
Arall	0	0	*	*
Heb ddatgelu	*	*	*	*
Dim cofnod	53	16.56	41	13.36
Dewis peidio dweud	*	*	*	*
Anhysbys	*	*	*	*
Cyfanswm	320	100	307	100

Roedd mwy na 80% o'r rhai a adawodd yn wyn, sy'n adlewyrchu hil ac ethnigrwydd y gweithlu. Mae hyn yn uwch na nifer y bobl wyn a adawodd y llynedd.

Anabledd

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Anabl	Nifer	%	Nifer	%
Ydw	*	*	*	*
Ydw – cyfyngedig i raddau	0	0	*	*
Ydw - cyfyngedig iawn	0	0	0	0.00
Na	216	67.5	239	77.85
Dewis peidio dweud	*	*	*	*
Dim cofnod	91	28.44	50	16.29
Cyfanswm	320	100	307	100

Nid oes digon o bobl sy'n dweud eu bod yn anabl yn gadael eu swyddi er mwyn i ni allu adrodd ar hynny.

Cyfeiriadedd Rhywiol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014		2014 / 2015	
Cyfeiriadedd Rhywiol	Nifer	%	Nifer	%
Deurywiol	*	*	*	*
Hoyw neu lesbiaidd	*	*	*	*

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Heterorywiol	69	21.56	166	54.07
Dim cofnod	244	76.25	131	42.67
Arall	0	0	0	0.00
Dewis peidio dweud	*	*	*	*
Cyfanswm	320	100	307	100

Roedd mwy na hanner y bobl sydd wedi cofnodi eu cyfeiriadedd rhywiol ac wedi gadael cyflogaeth yn heterorywiol. Mae nifer y bobl a ddywedodd eu bod yn hoyw, lesbiaidd neu'n ddeurywiol yn rhy fychan i adrodd arno. Mae cyfran fawr o bobl wedi dewis peidio dweud wrthym beth yw eu cyfeiriadedd rhywiol. Mae hyn yn golygu nad oes gennym lawer o wybodaeth i'w ddadansoddi.

Credoau Crefyddol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

Credoau Crefyddol	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Mwslimaidd	0	0	*	*
Dewis peidio dweud	*	*	*	*
Bwdhaidd	0	0	*	*
Dim crefydd	33	10.31	64	20.85
Arall	*	*	*	*
Hindwâidd	0	0	0	0.00
Dim cofnod	244	76.25	131	42.67

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Iddewig	0	0	*	*
Cristion (pob enwad)	39	12.19	98	31.92
Cyfanswm	320	100	307	100

Nid oedd y rhan fwyaf o'r bobl a adawodd eu swyddi yn dymuno i ni gofnodi eu credoau crefyddol. Mae'r gyfran o bobl sydd wedi gadael ac a ddywedodd eu bod yn Gristnogion neu nad oes ganddynt grefydd yn adlewyrchu cyflogeion y Cyngor yn gyffredinol.

Statws Priodasol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

Statws Priodasol	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Partneriaeth Sifil	*	*	0	0
Wedi Ysgaru	12	3.75	25	8.14
Wedi bod mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw sydd wedi ei diddymu erbyn hyn	*	*	0	0
Mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw ac yn byw gyda'ch partner	*	*	0	0
Wedi gwahanu'n gyfreithiol	*	*	0	0
Byw gyda'ch gilydd	*	*	*	*

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Priod	144	45	120	39.09
Dim cofnod	34	10.63	22	7.17
Partner	*	*	*	*
Dewis peidio dweud	*	*	*	*
Wedi gwahanu ond yn dal yn briod yn gyfreithlon	*	*	*	*
Sengl	114	35.63	118	38.44
Heb fanylu	*	*	*	*
Gweddw	*	*	*	*
Cyfanswm	320	100	307	100

Dyweddodd y rhan fwyaf o'r bobl a adawodd eu swyddi eu bod yn briod neu'n sengl. Mae hyn yn ddisgwyliedig, oherwydd mae'r rhan fwyaf o'r bobl sy'n gweithio i ni yn dweud eu bod yn briod neu'n sengl.

Mamolaeth, Tadolaeth a Mabwysiadu

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

Categori Absenoldeb	2013 / 2014		2014 / 2015	
	Nifer	%	Nifer	%
Mamolaeth	20	68.97	*	*
Tadolaeth	*	*	*	*

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Cyfanswm	29	100.00	*	*
----------	----	--------	---	---

Mae nifer y cyflogeion oedd wedi bod ar gyfnod mamolaeth, tadolaeth neu fabwysiadu sydd wedi gadael y Cyngor yn rhy fychan i ni ei ddatgelu ar gyfer 2014 / 15.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Yr Iaith Gymraeg

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

2013 / 2014	Deall		Siarad		Darllen		Ysgrifennu	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dim	75	23.44	81	25.31	78	24.38	84	26.25
Elfennol	43	13.44	33	10.31	37	11.56	33	10.31
Cymedrol	*	*	*	*	*	*	*	*
Da	*	*	*	*	*	*	*	*
Rhugl	12	3.75	11	3.44	10	3.13	*	*
Dim cofnod	182	56.88	187	58.44	187	58.44	187	58.44
Cyfanswm	320	100	320	100	320	100	320	100

2014 / 2015	Deall		Siarad		Darllen		Ysgrifennu	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dim	111	36.16	114	37.13	122	39.74	137	44.63
Elfennol	65	21.17	60	19.54	51	16.61	40	13.03
Cymedrol	*	*	*	*	*	*	*	*
Da	*	*	*	*	*	*	*	*
Rhugl	*	*	*	*	*	*	*	*
Dim cofnod	113	36.81	118	38.44	119	38.76	118	38.44
Cyfanswm	307	100	307	100	307	100	307	100

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

O'r bobl a adawodd y Cyngor, roedd gan gyfran fechan (rhwng 5% a 6%) sgiliau Iaith Gymraeg. Roedd y rhain yn bobl oedd yn gallu deall, siarad, darllen neu ysgrifennu Cymraeg i lefel gymedrol neu uwch.

9. Gwahaniaethau o ran cyflog

Canfuwyd bod y wybodaeth am gyflogau yn yr adroddiad ar 2013 / 14 yn anghywir. Mae hyn wedi effeithio ar y cyflogau cyfartalog a gofnodwyd ar gyfer pob un o'r nodweddion gwarchoddedig isod. Mae'r cyflogau cyfartalog ar gyfer pob un o'r nodweddion gwarchoddedig ar gyfer 2013 / 14 wedi cael ei gywiro at ddibenion cymharu. Mae'r cyflog cyfartalog (£) yn seiliedig ar gyflogau llawn amser cyfatebol a nifer y cyflogeion (cyfrif pennau).

Oedran

	2013 / 2014	2014 / 2015
Ystod Oedran (blynyddoedd)	Cyflog Cyfartalog (£)	Cyflog Cyfartalog (£)
16-19	14,537	17,442
20-24	16,737	16,594
25-29	18,724	19,071
30-34	21,997	22,763
35-39	21,981	23,385
40-44	21,393	21,872
45-49	21,568	22,861
50-54	21,509	22,112

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

55-59	23,265	23,622
60-64	21,020	21,250
65+	19,116	19,505

Mae'r cyflog cyfartalog ar gyfer pob grŵp yn debyg i'r llynedd ac mae'n adlewyrchu'r cyflogau o 1 Ionawr 2015 (yn achos cyflogeion Statws Sengl a Phrif Swyddogion). Fel y llynedd, y grŵp oedran sy'n derbyn y cyflog cyfartalog uchaf yw'r rhai 55 - 59 oed. Y grŵp sydd wedi derbyn y codiad cyflog mwyaf yw'r rhai 35 - 39 oed.

Rhyw

	2013 / 2014	2014 / 2015
Rhyw	Cyflog Cyfartalog (£)	Cyflog Cyfartalog (£)
Merched	£20,651	£21,321
Dynion	£22,707	£23,419

Yn 2014 / 15, lleihaodd y gwahaniaeth rhwng cyflog cyfartalog dynion a merched yn ôl cyfrif pennau i 9.80% ers y llynedd. Y gwir wahaniaeth rhwng cyflog cyfartalog dynion a merched oedd 9.95% yn 2013/14 (bu i adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol 2013/14 gofnodi gwahaniaeth o 9.50% rhwng cyflogau dynion a merched yn y cyngor). Mae'r cynnydd cyffredinol mewn cyflogau yn bennaf o ganlyniad i'r dyfarniad cyflog o 1 Ionawr 2015.

Ailbennu rhywedd

	2013 / 2014	2014 / 2015
Rhyw ar Enedigaeth	Cyflog Cyfartalog (£)	Cyflog Cyfartalog (£)

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Benyw	21,408	21,896
Gwryw	25,179	25,604
Dim cofnod	19,761	20,551
Dewis peidio dweud	24,907	26,258

Mae'r cyflog cyfartalog mewn perthynas â 'rhyw ar enedigaeth' wedi aros yn gyson, gyda chynnydd mewn cyflog cyfartalog yn perthyn i "dewis peidio dweud" yn unig. Efallai bod y newidiadau uchod yn ganlyniad i'r newid yn nifer y staff yr adroddir arnynt ym mhob categori.

Hunaniaeth Genedlaethol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014	2014 / 2015
Hunaniaeth Genedlaethol	Cyflog Cyfartalog (£)	Cyflog Cyfartalog (£)
Prydeinig	20,142	20,863
Sais/Saesnes	23,631	25,120
Gwyddel/Gwyddeles o Ogledd Iwerddon	*	*
Dim Cofnod	20,613	21,389
Arall	22,190	21,638
Dewis peidio dweud	21,728	22,997
Albanwr/Albanes	*	*
Cymro/Cymraes	23,922	24,166

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Roedd gan gyflogeion a ddywedodd eu bod yn Sais/Saesnes neu'n Gymro/Cymraes gyflog cyfartalog uwch na'r rhai a ddywedodd eu bod yn Brydeinig. Bu gostyngiad yng nghyflog cyfartalog hunaniaeth genedlaethol "Arall" rhwng 2013/14 a 2014/15. Roedd hyn yn ganlyniad i bobl yn gadael yn ystod y cyfnod hwnnw. Mae'r cyflogau eraill wedi aros yn gyson â'r ffigurau blaenorol.

Hil ac Ethnigrwydd

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014	2014 / 2015
Cefndir Ethnig	Cyflog Cyfartalog (£)	Cyflog Cyfartalog (£)
Gwyn a Phrydeinig	22,671	23,297
Gwyn a Seisnig	18,970	19,309
Gwyn ac Albanaid	18,016	19,589
Gwyn a Chymreig	19,526	20,058
Gwyn a Gwyddelig	19,756	21,501
Gwyn Arall	22,221	22,840
Gwyn a Du Caribïaidd	20,230	19,456
Gwyn a Du Affricanaidd	*	*
Gwyn ac Asiaidd	*	*
Cymysg Arall	*	*
Indiaidd	*	*

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Pacistanaid	*	*
Asiaidd Arall	*	*
Caribiaidd	*	*
Du Arall	*	*
Tsieineaidd	*	*
Arall	*	*
Heb ddatgelu	20,087	*
Dim cofnod	19,348	19,631
Dewis peidio dweud	21,218	22,469
Anhysbys	20,185	21,681

Y cyflogeion a ddywedodd eu bod yn Wyn a Phrydeinig oedd â'r cyflog cyfartalog uchaf yn 2014/2015. Mae hyn wedi parhau i fod yn debyg i'r flwyddyn flaenorol oherwydd bod y rhan fwyaf o'r bobl sy'n gweithio i ni yn Wyn a Phrydeinig. Bu gostyngiad yng nghyflog cyfartalog cyflogeion Gwyn a Du Caribiaidd rhwng y ddau gyfnod. Gellir gweld hyn yn yr adran cyflogeion ble mae nifer y staff a gyflogir yn y categori hwn wedi gostwng. Bu cynnydd yng nghyflog cyfartalog yr holl grwpiau ethnig eraill, a gellir priodoli hynny i ryw raddau i'r dyfarniad cyflog o 1 Ionawr 2015.

Anabledd

	2013 / 2014	2014 / 2015
Anabl	Cyflog Cyfartalog (£)	Cyflog Cyfartalog (£)
Na	21,495	22,177
Dim cofnod	19,989	20,424

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Dewis peidio dweud	20,603	20,948
Ydw	22,569	21,260
Ydw – cyfyngedig i raddau	23,568	24,892
Ydw - cyfyngedig iawn	21,943	22,754

Yn 2014 / 15, roedd gan gyflogeion a ddywedodd bod ganddynt anabledd (“cyfyngedig i raddau” a “cyfyngedig iawn”) gyflog cyfartalog uwch na phob categori arall, a bu cynnydd ers 2013 / 14. Roedd gan gyflogeion a ddywedodd bod ganddynt anabledd (“ydw”) gyflog cyfartalog is. Gall y nifer llai o gyflogeion yn y categori hwn yn 2014 / 15 egluro hyn. Roedd yna gynnydd cyson o’i gymharu â’r llynedd o ganlyniad i’r dyfarniad cyflog o 1 Ionawr 2015.

Cyfeiriadedd Rhywiol

Er mwyn cydymffurfio â’r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014	2014 / 2015
Cyfeiriadedd Rhywiol	Cyflog Cyfartalog (£)	Cyflog Cyfartalog (£)
Deurywiol	*	*
Hoyw neu Lesbiaidd	27,025	27,648
Heterorywiol	22,397	22,823
Dim cofnod	19,879	20,645
Arall	*	*
Dewis peidio dweud	23,464	25,057

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Roedd cyflog cyfartalog cyflogeion a ddywedodd eu bod y hoyw neu'n lesbiaidd yn uwch nag unrhyw grŵp arall.

Credoau Crefyddol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014	2014 / 2015
Credoau Crefyddol	Cyflog Cyfartalog (£)	Cyflog Cyfartalog (£)
Mwslimaidd	19,412	*
Dewis peidio dweud	21,824	22,876
Bwdhaidd	*	*
Dim crefydd	22,325	22,614
Arall	20,243	21,131
Hindŵaidd	*	*
Dim Cofnod	19,899	20,669
Iddewig	*	*
Cristion (pob enwad)	22,811	23,396

Roedd cyflog cyfartalog cyflogeion a ddywedodd eu bod yn Gristnogion yn uwch nag unrhyw grŵp arall. Y rhai a ddywedodd nad oedd ganddynt grefydd oedd â'r ail gyflog cyfartalog uchaf.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Statws Priodasol

Er mwyn cydymffurfio â'r Ddeddf Diogelu Data, rydym wedi hepgor ychydig o wybodaeth (*).

	2013 / 2014	2014 / 2015
Statws Priodasol	Cyflog Cyfartalog (£)	Cyflog Cyfartalog (£)
Partneriaeth Sifil	*	*
Wedi Ysgaru	21,849	21,934
Wedi bod mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw sydd wedi ei diddymu erbyn hyn	*	*
Mewn partneriaeth sifil o'r un rhyw ac yn byw gyda'ch partner	*	*
Wedi gwahanu'n gyfreithiol	*	*
Byw gyda'ch gilydd	17,015	17,794
Priod	22,046	22,816
Dim cofnod	18,710	19,595
Partner	17,953	17,975
Dewis peidio dweud	23,129	23,771
Wedi gwahanu ond yn dal yn briod yn gyfreithlon	18,921	19,232
Sengl	20,496	21,048
Heb fanylu	19,818	*
Gweddw	20,810	21,710

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Roedd gan gyflogeion a ddywedodd eu bod yn briod gyflog cyfartalog uwch na'r rhai a ddywedodd wrthym eu bod wedi ysgaru, yn sengl neu'n weddw. Yn gyffredinol, y rhai a ddewisodd beidio â dweud wrthym beth oedd eu statws priodasol oedd â'r cyflog cyfartalog uchaf.

Mamolaeth, Tadolaeth a Mabwysiadu

Rydym yn credu ein bod wedi darparu digon o wybodaeth am hyn yn yr adran ar ryw.

Yr Iaith Gymraeg

Cyflog Cyfartalog (£)	Deall		Siarad		Darllen		Ysgrifennu	
	2013 / 2014	2014 / 2015	2013 / 2014	2014 / 2015	2013 / 2014	2014 / 2015	2013 / 2014	2014 / 2015
Dim	21,540	21,946	21,933	22,359	21,814	22,358	22,047	22,556
Elfennol	22,210	22,988	22,423	23,293	22,994	23,539	22,542	23,277
Cymedrol	25,388	27,034	25,108	25,850	25,083	26,539	23,573	24,791
Da	25,281	29,486	23,684	27,945	21,811	24,643	29,451	31,308
Rhugl	25,096	24,823	25,782	25,289	25,147	24,935	24,761	24,505
Dim cofnod	20,177	20,991	19,935	20,719	19,916	20,687	19,922	20,692

Mae gan gyflogeion sydd â sgiliau iaith Gymraeg gyflog cyfartalog uwch na rhai nad oes ganddynt sgiliau iaith Gymraeg.

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

Atodiad 5

Cynllun Gweithredu ar Gyflogaeth

(Diweddarwyd Tachwedd 2015)

Gweithredu	Pwy ac amserlen	Sylwadau
<p>Cynllunio sut i ddelio â gwahanu galwedigaethol a'r bwloch rhwng cyflogau'r rhywiau erbyn Mawrth 2015. Adrodd ar gynnydd bob blwyddyn.</p>	<p>Pennaeth Adnoddau Dynol 1 Ebrill 2015 - 31 Mawrth 2016</p>	<p>Parhaus.</p> <p>Rydym yn parhau i fonitro'r gwahaniaeth rhwng cyflogau'r rhywiau. Yn anffodus, bu i ni ganfod gwallau yn nata 2013 / 14 ac erbyn hyn rydym wedi eu cywiro.</p> <p>Mae'r bwloch rhwng cyflogau'r rhywiau wedi cau ers y llynedd.</p> <p>Mae gwaith yn mynd yn ei flaen mewn perthynas â sut i ddelio â gwahanu galwedigaethol.</p>
<p>Darparu hyfforddiant er mwyn helpu staff i ddeall anghenion grwpiau gwarchodedig. Dylai hyn gynnwys hyfforddiant ar ddelio ag adroddiadau am</p>	<p>Swyddog Cydraddoldeb Corfforaethol 2 Ebrill 2012 - 30 Mehfin 2014</p>	<p>Parhaus.</p> <p>Rydym yn parhau i ddarparu hyfforddiant ar gydraddoldeb.</p>

Adroddiad Monitro Cydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

aflonyddu.		
Sefydlu proses er mwyn asesu llwyddiant yr hyfforddiant.	Swyddog Cydraddoldeb Corfforaethol 2 Ebrill 2012 - 30 Mehefin 2014	Parhaus. Rydym yn parhau i asesu'r hyfforddiant wrth iddo gael ei gynnal, ac yn ei adolygu.
Lansio cynllun prentisiaeth ar gyfer y Cyngor cyfan.	Pennaeth Adnoddau Dynol 2 Ebrill 2012 - 30 Medi 2016	Parhaus. Ynghyd ag awdurdodau lleol eraill a phartneriaid allanol, rydym wedi bod yn archwilio opsiynau er mwyn cefnogi datblygu cynllun prentisiaeth y Cyngor. Yn anffodus, ni allwn fynd ymlaen â'n cynlluniau gwreiddiol oherwydd bod yr arian wedi'i dynnu'n ôl. Rydym yn archwilio opsiynau eraill.
Datblygu system riportio er mwyn sicrhau, yn y dyfodol, y gallwn riportio gwybodaeth am gyflogeion sydd wedi	Pennaeth Adnoddau Dynol 1 Ebrill 2015 - 31 Mawrth 2016	Parhaus. Rydym yn parhau i ystyried opsiynau mewn perthynas â sut i arenwi cyflogeion sy'n gwneud

Adroddiad Monitro Gydraddoldeb Blynyddol Cyngor Bro Morgannwg 1 Ebrill 2014 - 31 Mawrth 2015

<p>gwneud cais i newid swyddi, gan nodi faint fu'n llwyddiannus a faint fu'n aflwyddiannus.</p>		<p>cais i newid swyddi yn y Cyngor.</p>
<p>Datblygu systemau riportio er mwyn sicrhau, yn y dyfodol, y gallwn riportio gwybodaeth am gyflogeion sydd wedi gwneud cais am hyfforddiant.</p>	<p>Pennaeth Adnoddau Dynol 1 Ebrill 2015 - 31 Mawrth 2016</p>	<p>Parhaus. Mae system hyfforddi yn cael ei gweithredu fel y byddwn yn gallu arenwi'r rhai sydd wedi gwneud cais am hyfforddiant yn y dyfodol.</p>
<p>Datblygu systemau riportio er mwyn adolygu achosion o oramser yn y gwasanaethau a chefnogi asesiadau blynyddol o'r effaith ar gydraddoldeb.</p>	<p>Pennaeth Adnoddau Dynol 1 Ionawr 2015 - 31 Mawrth 2016</p>	<p>Cwblhawyd Rydym yn adolygu'r achosion o oramser yn chwarterol gyda'r Gwasanaethau. Cynhaliwyd Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb ynghyd â'r adolygiad goramser blynyddol, a bydd hynny'n cael ei ailadrodd yn flynyddol.</p>